

ಬೆಲ್ಲ ವಿಜ್ಞಾನ ಇತ್ಯಾಗಿ

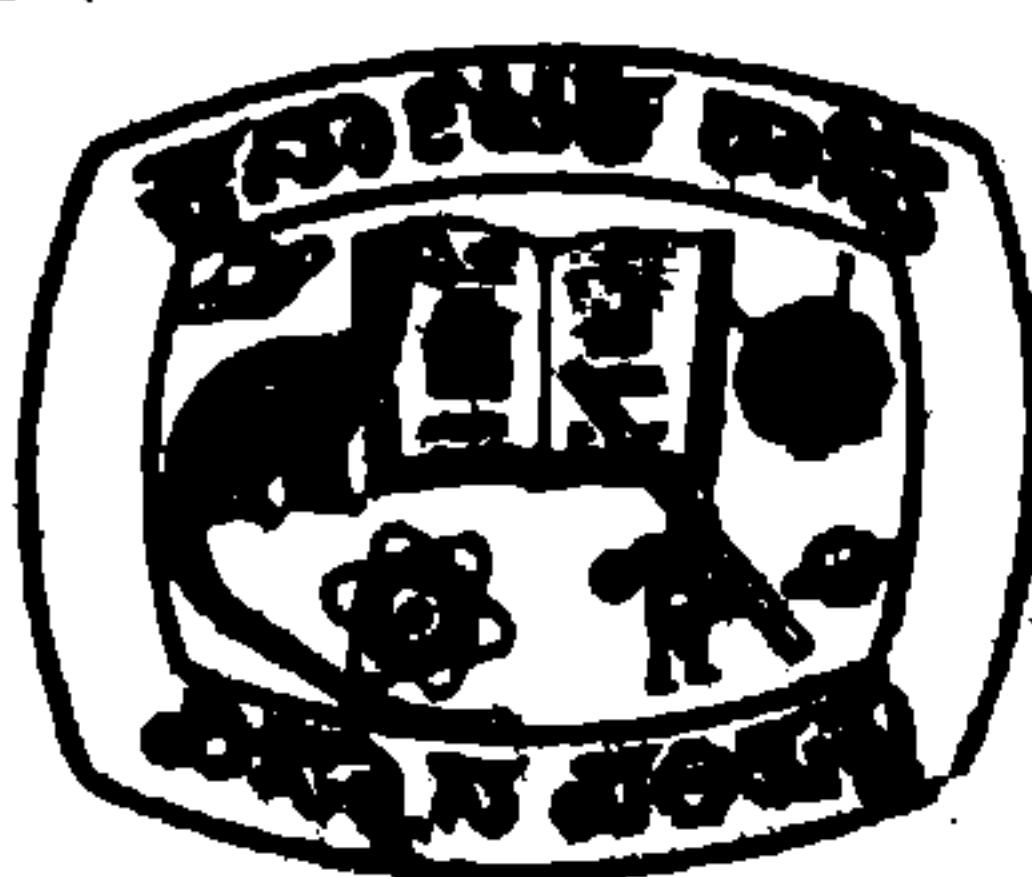
ವರ್ಷಾನ ಪತ್ರಿಕೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಪರಿಷತ್ತು

ನವೆಂಬರ್ 1989

ರೂ. 2.00

ಬಾಲವಿಚ್ಛಾನ

ಸಂಖ್ಯ - 1
ಸಂಪುಟ - 12
ನವೆಂಬರ್ - 1989

ಕ್ಷಾ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ

- 1 ನೇಹರು ಚಿಂತಿಸಿದ ವಾರಸು
- 5 'ಜಡತ್ವ' ಎಂದರೇನು?
- 9 ಗೊಬ್ಬರ ಬಳಕ
- 14 ಮಧ್ಯಪತ್ರಿ ಆತಿಥೇಯ - ಸೋಳ್ಳು
- 17 ವಿಟಮಿನ್ ಕುಟುಂಬ
- 21 ನಂದಿಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎವರೆಸ್‌ ಕತೆ

ಸ್ವಿರ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳು

- 4 ವಿಚ್ಛಾನ ಕೌತುಕ - 'ಒಲಂಪಿಕ್'ನ್ನು ಕುಶಿದ 'ಹಾಕ'
- 8 ನೀನು ಬಲ್ಲೀಯಾ? - ಜೀನುತುಪ್ಪ
- 12 ನಿನಗೆಮ್ಮೆ ಗೊತ್ತು? - ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು
- 13 ವಿಚ್ಛಾನ ವಿನೋದ - ಗಣೆತ ವಿಸ್ಯು
- 16 ನೀನೇ ಮಾಡಿ ನೋಡು - ತುಕ್ಕ ಹಿಡಿಯುವುದು
- 20 ವಿಚ್ಛಾನ ವಾತ್ರೆ
- 24 ಪ್ರಶ್ನೆ - ಉತ್ತರ
- 26 ವಿಚ್ಛಾನ ಚಕ್ರಬಂಧ

ಪ್ರಕಾಶಕ :

ಎಂ. ಎ. ಸೇತುರಾವ್

ಕನಾಂಟಿಕ ರಾಜ್ಯ ವಿಚ್ಛಾನ ಪರಿಪತ್ತು
ಭಾರತೀಯ ವಿಚ್ಛಾನ ಮಂದಿರ ಆವರಣ
ಬೆಂಗಳೂರು-560 012.

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ :

ಅಡ್ಡನಡ್ಡ ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ (ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕ)

ಜೀ. ಆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮಿರಾವ್

ಶ್ರೀಮತಿ ಹರಿಪ್ರಸಾದ್

ಜಿ. ಎನ್. ಮೋಹನ್

ಎ.ಎ. ಗೋವಿಂದರಾವ್

ಎಂ. ಆರ್. ನಾಗರಾಜು

ರೇಖಾ ಚಿತ್ರ :

ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಮಟ್ಟು

ರಚಾಪ್ರಯ:

ಅನಿಲ ಪಾಟೀಲ ಕುಲಕರ್ನಾ

ಚಂದಾ ವಿವರ

ಬಿಡಿ ಪತ್ರಿಕೆ	ರೂ. 2-00
ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ	ರೂ. 15-00
ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ಇತರರಿಗೆ	ರೂ. 18-00
ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ	ರೂ. 24-00

ಮೂರಿನೆ

1. ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ಎಂ.ಓ./ಡಾಫ್ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕಾಶಕರಿಗೆ ಕಳಿಸಿ.
2. ಹಣ ತಲಪಿದ ಮುಂದಿನ ಶಿಂಗಳನಿಂದ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕಳಿಸಲಾಗುವುದು.
3. ಕಳೆರಿಯೋಡನೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವಾಗ ಚಂದಾ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಥವಾ ರಸೀದಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಥವಾ ಎಂ.ಓ. ಕಳಿಸಿದ ದಿನಾಂಕಗಳನ್ನು ನಮೂದಿಸದೆ ಬರೆದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಚೀಕಾಗಿರಲಿ, ಚೀಡವಾಗಿರಲಿ — ನಾವೆಲ್ಲ ವಾರಸುದಾರರು. ಕೋಟ್ಯಂತರ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕಳೆದ ಕ್ಷಣಾದವರೆಗಿನ ಭೂತ ನಮ್ಮೆ ವಾರಸು. ಅದರಿಂದ ಈಗ ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ವಿವೇಚನೆ ಅರಳಬಹುದು, ಮತ್ತೊಂದು ಚಿಮ್ಮೆಬಹುದು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ನಮಗೇ ವಿಶ್ವವಾದ ವಾರಸು ಇದೆ. ಇಂಥ ವಾರಸು ಅಥವಾ ಬಳುವಳಿಯ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಸಹರಾಷ್ಟ್ರಕರೊಂದಿಗೆ ತೀವ್ರ ಭಾವಾವೇಶದಿಂದ ಹಂಚಿಕೊಂಡವರು ಜವಹರಲಾಲ ನೆಹರು. ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಅವರು ಅಲಹಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರು. ನಲವತ್ತೆ ದು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಅಹಮದನಗರ ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಾತಮ ಬಂದೀವಾಸವನ್ನು ಕಳೆಯತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅವರು ತಮ್ಮ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಲೇಖನಿಯಿಂದ ಚಿತ್ರಿಸತ್ತೊಡಗಿದರು. ಏದು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಬರದ ಕೃತಿಯನ್ನು ಸುಮಾರು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅನಂತರ — 1945ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ — ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ‘ಡಿಸ್ಕ್ಯೂವರಿ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯ’ ಎಂಬ ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಎತ್ತಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೂ ಬಿತ್ತಿದ ಭಾವನೆಗಳೂ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯದ್ದು, ಒಬ್ಬ ಅನ್ವೇಷಕನದ್ದು. ಅವು ಹೇಗೆ ಉದಾತ್ತ ಹಂಬಲದ ನೆನಪನ್ನು ಮೂಡಿಸಬಲ್ಲ ವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಕೆಲವನ್ನಾದರೂ ಉದ್ದರಿಸಬಹುದು:

“ತಾಯ್ದಾದು ಭಾರತ ಎಂದರೇನು? ನಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರವಾದ ಭಾರತದ ನೇಲ, ನದಿ-ಪರ್ವತಗಳು, ಹೊಲ-ಕಾಡುಗಳು; ಅವೆಲ್ಲಕ್ಕೆಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾಡಿನ ಉದ್ದಗಲಕ್ಕೆ ವಾಸಿಸುವ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಜನ.”

“ಸಿಂಧೂಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ಮೊಹಂಜೋದಾರೀದ ಒಂದು ದಿಬ್ಬುದ ಮೇಲೆ ನಿಂತೆ. ಸುತ್ತಲೂ ಈ ಪಾಚಿನ ನಗರದ ಮನೆ-ಬೀದಿಗಳು, ಏದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷ ಹಿಂದಿನವು. ಅದಾಗಲೇ ಭಾರತದ್ದೇ ಆದ ವಿಕಸಿತ ನಾಗರಿಕತೆ ಅಲ್ಲಿತ್ತು. ಆಧುನಿಕ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಆದು ಆಧಾರಭೂತ. ಬದಲಾದರೂ ಆದು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡ ನಿರಂತರತೆ ವಿಸ್ತಯಕರ.”

“ಸಿಂಧೂಕಣಿವೆ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಒಂದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಅನಂತರ ಆಯ್ದರ ವಲಸೆಯಾಯಿತು. ಅನಂತರ ಇರಾನಿಗಳು, ಗ್ರೀಕರು, ಪಾರ್ಥಿಯನರು, ಬ್ಯಾಕ್ತ್ರಿಯನರು, ಸ್ಕಿಥಿಯನರು, ಹೂಣರು, ಮರ್ಕರು, ಕಿಶ್ಕನರು, ಯಹೂದೀರು, ಜೊರಾಷ್ಟ್ರಿಯನರು..... ಇವರೆಲ್ಲ ಒಂದರು. ಜಾತಿಪದ್ಧತಿಯಿದ್ದರೂ ಜನಗಣದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸೇರಿಕೊಂಡರು.”

“ಮನುಷ್ಯ ಮನಸ್ಸಿನ ಭಾವ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಇಗ್ನೇದದಲ್ಲಿ ಕಾಣತ್ತೇವೆ. ಇದು ಪಾಯಶಃ ಕೀ.ಪೂ. ಒಂದೂವರೆ ಸಾವಿರ ವರ್ಷ ಹಿಂದಿನದು. ಜಗತ್ತಿನ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯ ಜೀವನದ ಮಹತ್ವಗಳ ಆವಿಷ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪಾರಂಭವಾದ ಸ್ಯಂ ಅನ್ವೇಷಣೆಯ ಮೊದಲ ದಾಖಲೆ ಅದು.”

ಬದುಕಿನ ಸ್ವೀಕಾರ ಮತ್ತು ಧಿಕ್ಕಾರ — ಈ ಎರಡೂ ಯೋಚನಾ ವೈಶಿರಿಗಳು ಒಟ್ಟೊಟಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿದುವು. ಕೀ.ಪೂ. ಎಂಟು ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದಿನ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಸದಾ ಹುಡುಕುತ್ತ ಪ್ರಶ್ನಾಸ್ತಿತ್ವ ಇಣ್ಣಿ ನೋಡುವ ಅವಿಶಾಂತ ಮನಸ್ಸಿದೆ; ‘ಎಲ್ಲ ಸೂರ್ಯ, ನೀನು ಯಾವುದರಿಂದಾಗಿದ್ದೀರೋ ಆದರಿಂದಲೇ ನಾನೂ ಆಗಿದ್ದೇನೆ’ ಎಂಬ ಪರಮ ವಿಶ್ವಾಸದ ಮಾತಿದೆ.

ಕೀಸ್ತುಶಕಾರಂಭದಲ್ಲಿ ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮುಂದುವರಿದಿತ್ತು. ಭಾರತದ ಉಪ್ಪು-ಕಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ಪರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆ ಇತ್ತು. ಹಡಗು ನಿರ್ಮಾಣ ದೊಡ್ಡ ಉದ್ದಮವಾಗಿತ್ತು. ನಾನಾಬಗೆಯ ಯಂತ್ರಗಳ ಹೆಸರುಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಗ್ರೀಕ್ ಮತ್ತಿತರ ನಾಗರಿಕತೆಗೆ ಮೇಲೆ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯ ಭಾರವಿತ್ತು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದುದು ಒಂದು ಅನುಕೂಲವಾಗಿತ್ತು.

“ದಶಮಾಂತ ಪದ್ಧತಿ ಕ್ರಿಸ್ತಶಕಾರಂಭದಲ್ಲೇ ರೂಢಿಗೆ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಶೂನ್ಯ ಮೊದಲಿಗೆ ಒಂದು ಚುಕ್ಕೆ, ಅನಂತರ ಚಿಕ್ಕ ವೃತ್ತವಾಯಿತು. ಏನಿಲ್ಲದ್ದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ಥಾನ. ಒಂದು ಹೇಸರು, ಒಂದು ಚಿತ್ರ, ಒಂದು ಪ್ರತಿಕ - ಈ ಮಹತ್ವದ ಉಪಜ್ಞಿಗಳು ಹೊತ್ತುಗೊತ್ತು ಗಳಿಲ್ಲದ ಯಾವುದೇ ಒಬ್ಬ ಮೇಧಾವಿಯ ಕ್ಷಣಿಕ ಜ್ಞಾನೋದಯದಿಂದ ಬಂದುವಾಗಿರದೆ ಜನರ್ಜಿವನ ವನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಗಳಾಗಿರಬೇಕು.

“ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಗಣತದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾಡುವಾಗ ಇತ್ತೀಚೆಗಿನ ಒಬ್ಬ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ವೃತ್ತಿಯ ಚಿತ್ರ ಕಣ್ಣ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಅದು ತ್ರೀನಿವಾಸ ರಾಮಾನುಜನ್ ಅವರದ್ದು. ಅವರ ಅಲ್ಪಕಾಲದ ಬದುಕು ಮತ್ತು ಸಾವು ಭಾರತದ ಸ್ತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿವೆ.”

“ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಹಾವೃತ್ತಿಗಳು ಪುರೋಣಿತಶಾಹಿ ಮತ್ತು ಜಾತಿಪದ್ಧತಿಗಳಿಂದು ಮತ್ತು ಮತ್ತು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಿರುಸಾದ ಚಳುವಳಿಗಳೂ ಅವುಗಳಿಂದು ಎದ್ದಿವೆ. ಆದರೆ ಮೇಲ್ಮೇಲ್ಗೆ ಗೋತ್ತಿಲ್ಲದಂತೆಯೇ ಭಾರತೀಯ ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗ್ನಲೂ ಜಾತಿಪದ್ಧತಿಯ ಮುಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿದೆ.”

“ಚೀನದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಣಗೊಂಡ ಅತಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ 8ನೇ ಶತಮಾನದಿಂದ ಮೊದಲೊಂದ ಸಂಸ್ಕರ ಕೃತಿಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಭಾರತ ಮತ್ತು ಚೀನದ ಏದ್ವಾಂಸರೋಳಿಗೆ ನಿಕಟ ಸಂಪರ್ಕವಿತ್ತು. ಗ್ರಂಥ ಮತ್ತು ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು ನೂರಾರು ವರ್ಣಗಳ ಕಾಲ ವಿನಿಮಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದುವು. ಆದರೂ ಆಗ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಣ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಆಶ್ಚರ್ಯದ ಸಂಗತಿಯೇ ಸರಿ.”

“ಬುದ್ಧ ಪೂಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲೇ ಏದ್ವಾಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಕಾಶಿ ಹೇಸಣಿತ್ತು. ಏಜ್ಞಾನ, ವೃದ್ಧಿಕೆ, ಲಲಿತಕಲೆಗಳಿಗೆ

ತಕ್ಷಣಿಲೂ ದೊಡ್ಡ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಅನಂತರ ನಾಲಂದಾ, ವಿಕ್ರಮಾಲೀ, ವಲ್ಲಭಿ, ಉಜ್ಜಳಿಯನಿ ಮತ್ತು ಅಮರಾವತಿ ಏದ್ವಾಲಯಗಳು ನಾನಾಕಡೆಗಳಿಂದ ಏದ್ವಾಂಸರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿದ್ದುವು. ಆದರೆ ಹತ್ತನೇ ಶತಮಾನ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಇವೆಲ್ಲವೂ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಸಾಯಂ ಸಂಧ್ಯೆಯಂತೆ ಕಂಡು ಬಂದುವು. ಭಾರತ ತನ್ನ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಪ್ರತಿಭೆ-ಚೈತನ್ಯಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಇದು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹಲವಾರು ಶತಮಾನಗಳ ಕಾಲ ನಡೆಯಿತು. ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಪಾರಂಭವಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ದಕ್ಷಿಣವನ್ನು ತಲಷಿತು. ಕಾರಣ? ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿ ಬದ್ದವಾದ ಸಮಾಜವೃವಂಜ್ಯ ಕಾರಣದ ಅಂತಿಮ ಫಲವೇ ಇರಬಹುದು.”

“ಲೋಕ - ಅಲೋಕಿಕಗಳಿರದಲ್ಲಿ ಕುತೂಹಲ ತಾಳಿದ್ದ ಅಕ್ಷರ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಕುತೂಹಲ ಒಂದು ಮಟ್ಟಕ್ಕಷ್ಟೇ ಏರಿ ನಿಂತಿತ್ತೆಂಬುದು ಏಚಿತ್ರ. ಭೂಭಾಗದ ನಿಯಂತ್ರಣಾವಿದ್ದರೂ ಅಕ್ಷರ್ಗಳ ಸಮುದ್ರ ಮಾರ್ಗದ ನಿಯಂತ್ರಣಾವಿರಲಿಲ್ಲ. ಥಿರಂಗಿದಳದ ಪರಿಣಾತರಾಗಿ ಏದೇಶೀಯರೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಜೆಸುಯಿಟರು ಅವನಿಗೆ ಬೈಬಲನ ಮುದ್ರಿತ ಪ್ರತಿ ಹೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಸರಕಾರೀ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಬಹುದಿದ್ದ ಮುದ್ರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಅಕ್ಷರ್ ಏಕೆ ಕುತೂಹಲ ತಾಳಲಿಲ್ಲ? ಮೊಫ್ಲರಲ್ಲಿ ಗಡಿಯಾರಗಳು ಆಮದಾಗುತ್ತಿತ್ತೇ ಏನಾ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅವ ತಯಾರಾಗಲಿಲ್ಲ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನುರಿತ ಕರಕುಶಲಗಾರರಿದ್ದೂ ಯಂತ್ರಾಭಿರುಚಿಯ ಅಭಾವವಿದ್ದುದು ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ಅಕ್ಷರನದ್ದು 16ನೇ ಶತಮಾನ. ಆಗ ಯುರೋಪು ‘ಡೈನಾಮಿಕ್’ನ ಉದಯವನ್ನು ಕಂಡಿತು.”

“ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜಯಸಿಂಹ ಡೈರಂಗಜೀಬನ ಅನಂತರದ ಅರಾಜಕತೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬದುಕಿದ, ವೀಕ್ಷಣಾಲಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ. ನಗರಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತನಾಗಿ ಜಯಪುರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ. ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಅಲ್ಪಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ - ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಸಾಧಿಸಿದ. ಸಂದರ್ಭ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವೈಚಾನಿಕ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ವಿಶಾಲ ಕ್ಷೇತ್ರವಿತ್ತು.

ಆದರೆ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭವೇ ದೀಪ್ರಕಾಲ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರಿಂದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವಿರಲಿಲ್ಲ.”

“ಪಿಸ್ತಾರ, ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಶ್ರಮಂತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಗಾಳದ ಮುಣಿದಾಬಾದ್ ಲಂಡನಿಗೆ ಸಮ ಎಂದು 1757ರಲ್ಲಿ ಕ್ಲೈವ್ ವರ್ಣಸಿದ್ದು. ಆದರೆ ವಿದೇಶಿ ಆಳ್ವಿಕೆ ಅಥವಾವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹಾಳುಗೆಡವಿತು. ನಿಧಾನವಾಗಿ ಭಾರತ ಗ್ರಾಮಿಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಗತಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಗತಿಪರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯಿಂದ ಉದ್ದಿಮೆಗೆ ಜನಪಲ್ಪಟವಾಗಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ವೃತ್ತಿರ್ಕುವಾಯಿತು. 19ನೇ ಶತಮಾನದ ಮಧ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 55ರಷ್ಟು ಜನ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದರು. ಇದೀಗ (ಮಹಾಯುದ್ಧದ ಮೊದಲು) ಸೇಕಡ 74 ಜನ ಕೃಷಿಯನ್ನು

ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷಿರಂಗದಲ್ಲಾ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಉಂಟಾಯಿತು. ಒಡುವಳಿಗಳು ಸಣ್ಣಗಾದುವು.”

“ನನ್ನ ಪೀಠಿಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಾ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಾ ಆತಂಕಕ್ಕೇಡಾದ ಪೀಠಿಗೆ. ನಮ್ಮ ಕಾಲ ಮುಗಿದಾಗ ಉಳಿದವರು ಬಂದು ಹೊರೆಯನ್ನು ಮುಂದಿನ ಹಂತಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯಿತ್ತಾರೆ.....”

ರಾಷ್ಟ್ರ, ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕತೆಗಳ ಏಳುಬೀಳುಗಳನ್ನು ನೇಹರು ಬಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ನೇನೆದರು. ನೇಹರು ವಿಚಾರ ಮಂಧನದಲ್ಲಿ ಭೂತ, ವರ್ತಮಾನ, ಭವಿಷ್ಯಗಳಿಲ್ಲ ಒಟ್ಟೊಟಾಗಿ ಬಂದುವು. ಅವರೆತ್ತಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮತ್ತು ಬೊಟ್ಟು ಮಾಡಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ನಮ್ಮನ್ನೆನ್ನೂ ಕಾಡುತ್ತಿವೆ.

ತಾತ್ ಸಹಸ್ರ: ಬಿಂಬಾರ್ಥಿ – ಮಂಗಳೂರು

ಸುದು ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ 44 – 45 ಡಿಗ್ರಿ ಸೆಲ್ಸಿಯಸ್ ತಾಪ ಬಳ್ಳಾರಿ ರಾಯಚೂರುಗಳಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾದ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಷ್ಣತೆ ಕ್ಯಾಲಿಫೋನಿಯಾದ ‘ವ್ಯಾಲಿ ಆಫ್’ ಡೆತ್‌ ಎಂಬ ಜಾಗದಲ್ಲಿ – ಆದು 57 ಡಿಗ್ರಿ ಸೆಲ್ಸಿಯಸ್. ಈ ಉಷ್ಣತೆಗಳನ್ನು ಮನುಷ್ಯದೇಹ ತಾಳಿದ್ದಂಟು.

ಮಾನವ ದೇಹ ತಾಳಿಬಹುದಾದ ಗರಿಷ್ಟ ಉಷ್ಣತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ನಿಧಾನವಾಗಿ ಉಷ್ಣತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದಾಗ ತೇವರಹಿತ ಹವೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಕುದಿಬಿಂದುವಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ತಾಪ (ಎಂದರೆ 160 ಡಿಗ್ರಿ ಸೆಲ್ಸಿಯಸ್) ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಬಿಂಬಿ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಾದ ಬ್ರಾಗ್ನೇನ್ ಮತ್ತು ಸೆಂಟಿ ಸಾಧಿಸಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ವಾತಾವರಣದ ಉಷ್ಣತೆ ಹೆಚ್ಚಿದಾಗ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಆದನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಲು ದೇಹ ಪತ್ತತ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಬೆವರು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವುದು. ದೇಹದ ಶಾಖವನ್ನು ಹೀರಿಕೊಂಡು ಬೆವರು ಆವಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ದೇಹ ವನ್ನು ತಣೆಸುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕ ಉಷ್ಣತೆಗೆ ದೇಹವನ್ನು ಒಡುವಾಗ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದ ಪರತ್ತೆಂದರೆ ದೇಹಕ್ಕೆ ಉಷ್ಣ ಆಕರಧ ನೇರ ಸಂಪರ್ಕವಿರಬಾರದು. ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೀರಾವಿ ರಹಿತವಾದ ಗಾಳಿ ಇರಬೇಕು. ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ 45 ಡಿಗ್ರಿ ಸೆಲ್ಸಿಯಸ್ನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಂದಿಗೆ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 35 ಡಿಗ್ರಿ ಸೆಲ್ಸಿಯಸ್ನ್ನು ಸಹಿಸಲು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತೆ? ಮಂಗಳೂರಿನ ಹವೆ ಹೆಚ್ಚು ಆದ್ರೆ; ಆಲ್ಲಿ ಬೆವರು ಬೇಗನೆ ಆವಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

– ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ. ಜೀ

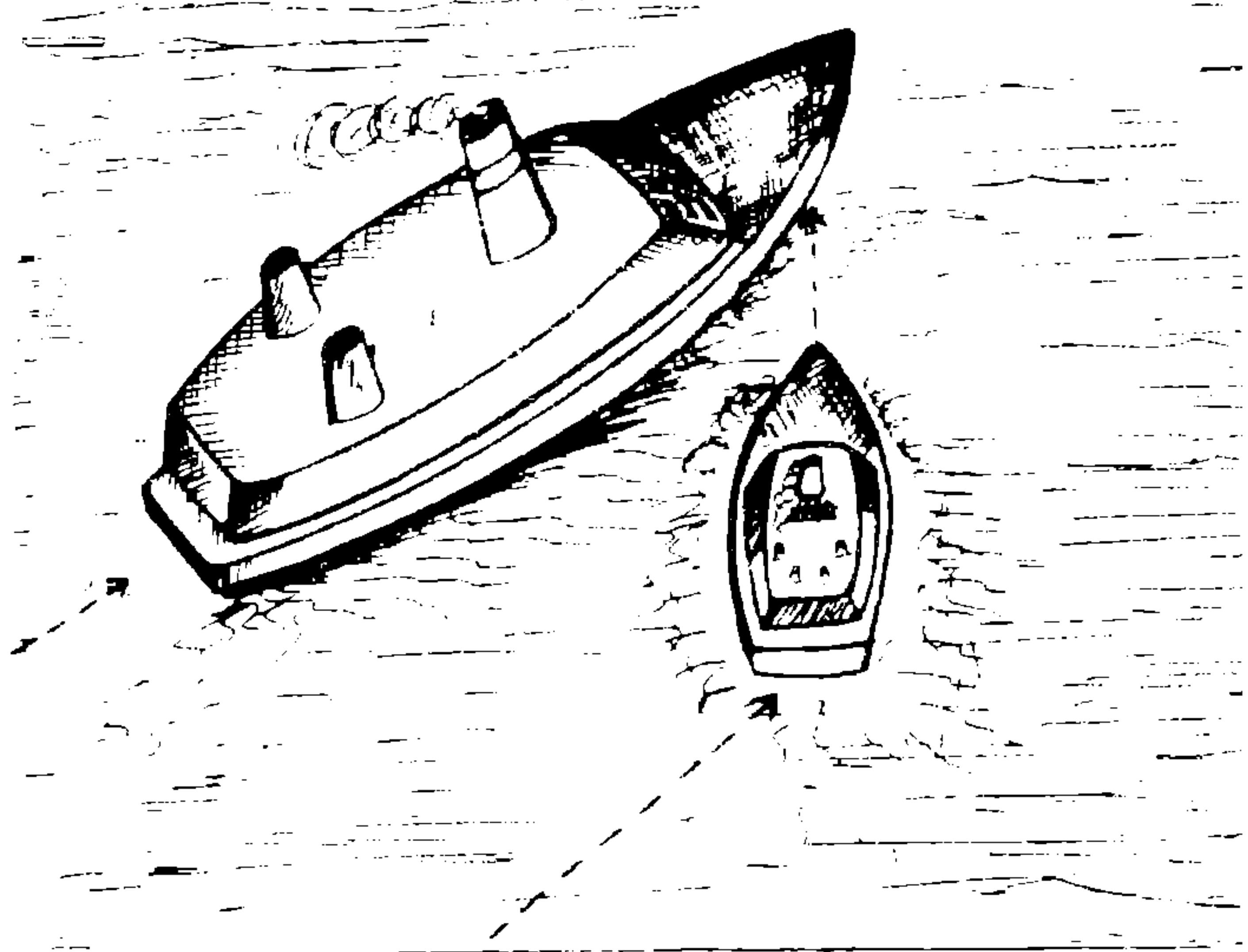
— ಡಿ. ಶರ್ಮ, ಮೈಸೂರು

ಸುಮಾರು ಎಪ್ಪತ್ತೆ ದು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಮಾತ್ರ. ಪ್ರಪಂಚದ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಹಡಗುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎನ್ನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಬೆಲೀಂಪಿಕ್ ಅಟ್ಲಾಂಟಿಕ್ ಮಹಾಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳ್ಳಿಸಿತು. ಹಾಕ್ ಎಂಬ ಪ್ರಟ್ಟ ಹಡಗು ಹಿಂದುಗಡೆಯಿಂದ ವೇಗವಾಗಿ ಧಾವಿಸಿ ಬಂದು ಬೆಲೀಂಪಿಕ್‌ನ್ನು ಹಿಂದೆ ಹಾಕಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಹಡಗಿನ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಎರಡು ಹಡಗುಗಳ ಮಧ್ಯ ಕೇವಲ ಏವತ್ತು ಅರವತ್ತು ಮಿಲಿಟರ್ ಅಂತರವಿತ್ತು. ಹಾಕ್ ಬೆಲೀಂಪಿಕ್‌ನ ಎದೆ ಸಮಕ್ಕೆ ಬರುವ ವೇಳಿಗೆ ಹತೋಟಿ ತಪ್ಪಿ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ದೊಡ್ಡ ಹಡಗಿನ ಕಡೆ ಮುಖ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನುಗ್ಗಿತು. ಚಾಲಕ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಮೂತ್ತಿ ಬೆಲೀಂಪಿಕ್‌ನ ಒಡಲಿಗೆ ಬಡಿದು ಅದಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿತು.

ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಲು ನೇಮಕಗೊಂಡ ಸಮಿತಿ ಅಪಘಾತದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಲೀಂಪಿಕ್ ಚಾಲಕನ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿತಂತೆ. ಚಿಕ್ಕ ಹಡಗಿಗೆ ಆತ ದಾರಿಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತಂತೆ. ಆದರೆ ಇಬ್ಬರು ಚಾಲಕರೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿರದಿದ್ದ ಒಂದು ವಿದ್ಯುಮಾನ ಅಪಘಾತಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು. ಹಡಗುಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಆಕಾಶಗೊಳಿಸಿದ್ದವು. ಚಿಕ್ಕ ಹಡಗಿನ ಮೇಲೆ ಇದರೆ ಪರಿಣಾಮ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತು.

ಹಡಗುಗಳ ದ್ರವ್ಯರಾಶಿಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ ಅವಗಳ ನಡುವೆ ಉಂಟಾಗುವ ಗುರುತ್ವಾ ಕರ್ಷಣ ಗಣನೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದಷ್ಟು ಕಡಮೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನ್ನು ಸೆಳಿದುದು ಪರಸ್ಪರ ಗುರುತ್ವವಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸ್ವಷ್ಟಿ. ಹಡಗುಗಳ ನಡುವೆ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ ಆಕಾಶ ಬನೋಲಿ ತತ್ತ್ವದ ಪರಿಣಾಮ.

ಡೇನಿಯಲ್ ಬನೋಲಿ ಈ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ ಆಗಲೀ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಶತಮಾನಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ದ್ವಿಪದ ಆಫ್ವಾ ಆನಿಲದ ವೇಗ

ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ತಾಣದಲ್ಲಿ ಒತ್ತುದ ಕಡಮೆ. ವೇಗ ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ಒತ್ತುದ ಹೆಚ್ಚು ಎಂಬುದು ಬನೋಲಿ ತತ್ತ್ವದ ಸಾರಾಂಶ. ಕೊಳವೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಅನಿಲ ಆಫ್ವಾ ದ್ವಿಪದ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಕೊಳವೆ ಕಿರಿದಾಗಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹರಿವು ಕ್ಷೀಪವಾಗಿದ್ದು ಒತ್ತುದ ಕಡಮೆ ಇರುತ್ತದೆ; ಕೊಳವೆ ಅಗಲವಾಗಿದ್ದರೆ ಹರಿವು ನಿಧಾನವಾಗಿದ್ದು ಒತ್ತುದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ವೇಗವಾಗಿ ಚಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಎರಡು ಹಡಗುಗಳು ಒಂದರ ಪಕ್ಕಕ್ಕೂಂದು ಬಂದಾಗ ಎರಡರ ನಡುವೇ ಅಂತರ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಡಗು ಚಲನೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮಧ್ಯ ನೀರಿನ ಹರಿವಿನ ವೇಗ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒತ್ತುದ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಅಭಿಮುಖವಲ್ಲದ ಹಡಗು ಮೈಗಳ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವ ನೀರೊತ್ತುದ ಸಾಪೇಕ್ಷವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡ ಹಡಗಿನ ಮೇಲೆ ಅದರ ಪ್ರಭಾವ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಚಿಕ್ಕ ಹಡಗು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ದೊಡ್ಡ ಹಡಗಿನ ಕಡಗೆ ದೂಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಹಾಕ್ ಹೋಗಿ ಬೆಲೀಂಪಿಕ್‌ಗೆ ದಿಕ್ಕು ಹೊಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ಕಾರಣ.

ಪಾಣಿಪಾರಮ್ ಮೇಲೆ ಹಳಿಗಳ ಸಮೊಪದಲ್ಲಿ ರೈಲು ಬಂಡಿಗಾಗಿ ಕಾದು ನಿಂತಿದ್ದರೆ ಬಂಡಿ ನಮ್ಮೆನ್ನು ತಳ್ಳಿದಂತಾಗುವುದಕ್ಕೂ ವಿವರಣೆ ಬನೋಲಿ ತತ್ತ್ವದಲ್ಲಿದೆ. ಹಳಿಗಳಿಗೆ ತುಂಬ ಸಮೊಪದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಬೇಡಿ, ಜೋಕೆ!

‘ಜಡತ್ವ’ ಎಂದರೇನು?

ಒಂದು ‘ಭೋತಪ್ಪೆಜ್ಞಾನಿಕ’ ಸಂಪಾದ

— ಪೆಂಕಟಪ್ಪೆಜ್ಞಾನಿಕ

(ಸಮಯ: ಮುಂಜಾನೆ. ಮೂವರು ಎತ್ತರಾದ ರಾಮ, ರಹಿಮ್ ಮತ್ತು ಜಾನ್ ಬಟ್ಟಾಗಿ ಶಾಲೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ)

ರಹಿಮ್ : ಏ ರಾಮು, ಮೈಸೂರಿನ ದೊಡ್ಡಪ್ಪನ ಮನೆಯಿಂದ ಎಂದು ಬಂದೆ?

ರಾಮು : ನಿನ್ನ ಸಂಜೀ ಕತ್ತಲಾಗುವ ಮುನ್ನ.

ರಹಿಮ್ : ಮತ್ತೆ, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಏನು ವಿಶೇಷ?

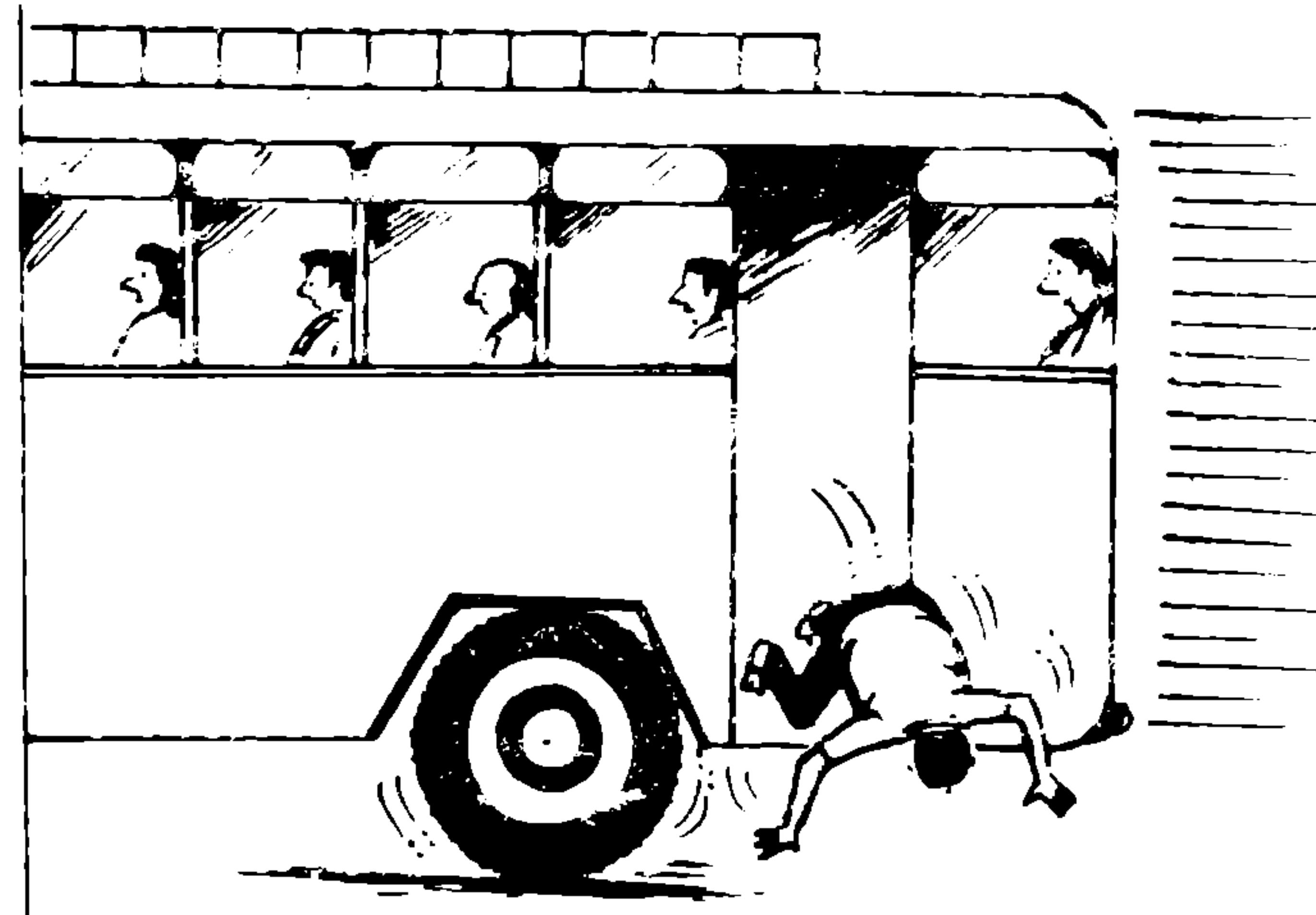
ರಾಮು : ಅಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷಗಳೇನೂ ಇಲ್ಲ; ಆದರೆ ಬರುವಾಗ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ನಡೆಯಿತು.

ರಹಿಮ್ : ಅದೇನಪ್ಪ?

ರಾಮು : ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದೆನಪ್ಪೆ? ಒಂದು ಕಡೆ ಡ್ರೈವರ್ ಬೇಕು ಹಾಕಿದ. ನಾನು ಕೂತಲ್ಲಿಂದಲೇ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಮುಗ್ಗಿಸಿದೆ. ಮುಂದಿನ ಸೀಟು ಮುಖಕ್ಕೆ ತಾಗಿ ಸ್ಟ್ರೆಲ್ಸ್ ನೋವಾಯಿತು. ಅಪ್ಪರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಮುಗಿಬಿದ್ದ ಅಲ್ಪಸ್ಟ್ರೆಲ್ಸ್ ನೋವನ್ನಂಡರು. ಈ ನೋವನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಕುಶೂಹಲದಿಂದ ಬಸ್ಸಿನ ಕಿಂಡಿಯ ಮೂಲಕ ಹೊರಗೆ ಇಣಿಕಿದಾಗ ಕಂಡದ್ದು ನಾಯಿಯೋಂದು ಇಹ ಲೋಕ ಯಾತ್ರೆ ಮುಗಿಸಿದ್ದು.

ರಹಿಮ್ : ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪ! ನಿನಗೆ ಬಹಳ ನೋವಾಗಿತ್ತೇನು?

ರಾಮು : ಬಹಳ ನೋವೇನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಗೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ದೂಡಲ್ಪಟ್ಟೆನ್ನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಚತುರನಾದ ಡ್ರೈವರನು ಆಡ್ಡಬಂದ ನಾಯಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ತತ್ಕಾಳೆ ತಡೆಹಾಕಿದ್ದರೂ ಬಸ್ಸು ಕೂಡಲೇ ಏಕೆ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ? ಎಂಬುದೂ ನನಗೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಅಪಾಯ! ‘ಜಡತ್ವ’ ಕ್ರಿಯಾಶಾಲೆಯಾದೀತು.

ಜಾನ್ : ಹೌದೊದು, ಬಸ್ಸು ಕಾರುಗಳಿಲ್ಲಾ ಬೇಕು ಹಾಕಿದ ಮೇಲೂ ಕೆಲವು ಮೊಟರು ಗಳಷ್ಟು ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ.

ರಹಿಮ್ : ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನಿರಬಹುದು?

ಜಾನ್ : ನಮ್ಮ ಗುರುಗಳೊಡನೆ ಕೇಳೊಣ, ಅವರು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಖಂಡಿತ ಬಗೆಹರಿಸುವರು.

(ಶಾಲೆ ಪಾರಂಭವಾದೊಡನೆ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ)

ಜಾನ್ : ಗುರುಗಳೇ, ವೇಗವಾಗಿ ಚಲಿಸುವ ಬಸ್ಸಿಗೆ ತಡೆಹಾಕಿದಾಗ ಆದರೊಳಗಿನ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ತಮಗರಿವಿಲ್ಲದೆಯೇ ತತ್ಕಾಳೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಬಾಗುತ್ತಾರೆ? ಅಲ್ಲದೆ ಬೇಕು ಹಾಕಿದ ಮೇಲೂ ಬಸ್ಸು ಏಕೆ ಸ್ಟ್ರೆಲ್ಸ್ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಚಲಿಸಿ ಮತ್ತೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ?

ಗುರುಗಳು : ಈ ಎರಡೂ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಒಂದೇ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತು ಸಮಚಲನೆ ಅಥವಾ ನಿಶ್ಚಲ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಮುಂದು ವರಿಯಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಚಲಿಸುತ್ತಿರುವ ವಸ್ತು ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲಾರದು ಅಥವಾ ತಾನಾಗಿ ಚಲನೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾರದು. ವಸ್ತುವಿನ ಈ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಜಡತ್ವ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ರಾಮು : ಈ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ ಮೊದಲಿಗರು ಯಾರು?

ಗುರುಗಳು : ಚಲನ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಈ ‘ಜಡತ್ವ’ದ ಸುಳಿವನ್ನು ಇಟಲಿಯ ಗೀಲಿಲಿಯೋ ಗೀಲಿಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ನೀಡಿದ. ಅದನ್ನು ಸುಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ೭೦ಗ್ಗೊಂಡಿನ ಸರ್ವಾಸಾಕ್ಷಾತ್ ನ್ಯಾಟನ್ ನಿರೂಪಿಸಿದ. ಇವನು ವಸ್ತುವಿನ ಚಲನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಸುದೀರ್ಘ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸಿ, ತಾನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದ ಸತ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಿಯಾ’ ಎಂಬ ಪ್ರಸ್ತಾಕದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಚಲನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮೂಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ‘ನ್ಯಾಟನ್’ ನಿಯಮಗಳು’ ಎಂದೇ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಬಾಹ್ಯ ಬಲ ಪ್ರಯೋಗ ವಾಗದ ಹೊರತು ನಿಶ್ಚಲವಾದ ವಸ್ತುವು ತನ್ನ ಸ್ಥಿರವಸ್ಥೆಯನ್ನಾಗಲಿ ಚಲಿಸುತ್ತಿರುವ ವಸ್ತುವು ತನ್ನ ಸಮ ಚಲನೆಯನ್ನಾಗಲೇ ಬದಲಿಸಲಾರದು.

ರಾಮು : ‘ಬಾಹ್ಯಬಲ’ ಎಂದರೇನು?

ಗುರುಗಳು : ಯಾವುದು ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಚಲನೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೋ ಅಥವಾ ಚಲನೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲು ಯಶ್ಚಿಸುತ್ತದೋ ಅಥವಾ ಮೊದಲೇ ಇದ್ದ ಸಮ ಚಲನೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬಲ್ಲದೋ ಅಂತಹ ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರೇರಣೆಗೆ ‘ಬಾಹ್ಯಬಲ’ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ರಾಮು : ‘ಬಲ’ ಎಂಬ ಈ ಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನು ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೇಗೆ ಉಂಟುಮಾಡಬಹುದು?

ಗುರುಗಳು : ಎಸೆಯುವುದು, ಎಳೆಯುವುದು, ಎತ್ತುವುದು, ಒತ್ತುವುದು, ಒದೆಯುವುದು, ದೂಡುವುದು, ಹೊಡೆಯುವುದು, ಆರ್ಕಫೆಸುವುದು, ವಿಕರ್ಫೆಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ವಿವಿಧ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ವಸ್ತುವಿನ ಮೇಲೆ ಬಲವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಬಹುದು.

ವಸ್ತುಗಳೊಳಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಭೋತಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಇದ್ದೂ ಇಲ್ಲದೆಯೂ ಇದು ಸಾಧ್ಯ.

ಜಾನ್ : ಗುರುಗಳೇ, ಚಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಕುಳಿತಿರಲು ಏಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿವರಿಸುವಿರಾ?

ಗುರುಗಳು : ಸರಿ, ಈಗ ನಿಮ್ಮ ಮೂಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸ್ವಷ್ಟ ಪಡಿಸೋಣ. ಚಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಕುಳಿತವರೂ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಬಸ್ಸಿನ ವೇಗದಲ್ಲಿಯೇ ಚಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ತಾನೇ? ಬಸ್ಸಿನ ಚಲನೆಗೆ ಒಮ್ಮೆಲೇ ತಡೆಹಾಕಿದಾಗ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಕಾಲುಗಳ ವೇಗ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಕಡೆಮೆಯಾಗುವುದು. ಆಗ ದೇಹದ ಮೇಲ್ಮೈ ತನ್ನ ಜಡತ್ವದಿಂದಾಗಿ ಮೊದಲಿನಂತೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಯಶ್ಚಿಸುವದರಿಂದ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಬಸ್ಸು ಕೂಡಲೇ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಾಗ ಕುಳಿತಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ದೂಡಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಬಸ್ಸಿನ ಸೀಟುಗಳಿಗೆ ಹಿಂಬದಿಯಲ್ಲಿ ಒರಗುವ ಏಪಾಂಡಿರುವದರಿಂದ ವಿಶೇಷ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತೆಯೇ ವೇಗವಾಗಿ ಚಲಿಸುವ ಬಸ್ಸಿಗೆ ಬ್ರೀಕುಹಾಕಿದರೂ ಅದು ಚಲನಾ ಜಡತ್ವದಿಂದಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದೆ ಚಲಿಸಿ ಮತ್ತೆನಿಲ್ಲವುದು; ಹೊರತು ಬ್ರೀಕುಹಾಕಿದ ತಕ್ಷಣವೇ ನಿಲ್ಲಲಾರದು.

ಜಾನ್ : ಜಡತ್ವದ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವಿರಾ?

ಗುರುಗಳು : ಅವಶ್ಯವಾಗಿ. ನಾನು ಈ ಮುಂದೆ ತಿಳಿಸುವವುಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗಮನಿಸಿ.

1) ಒಟಿದ ಸ್ವಧೀಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಯೋಂಡ ಒಟಗಾರರು ವೇಗವಾಗಿ ಒಡುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಗುರಿ ಮುಟ್ಟಿದ ಮೇಲೂ ಜಡತ್ವದಿಂದಾಗಿಯೇ ಅನೇಕ ವೊಟರುಗಳಮ್ಮೆ ಮುಂದೆ ನಾಗುವರು.

- 2) ದ್ವಿಚಕ್ರ ವಾಹನ ವೇಗವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಮುಂದಿನ ಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಬೇಕು ಹಾಕಿದರೆ ಜಡತ್ವದಿಂದಾಗಿ ವಾಹನವು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಉರುಳಿ ಬೀಳುವುದು (ಲಾಗ ಹೊಡೆಯುವುದು)
- 3) ಯಾವುದೇ ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಭಾರವಾದ ಚಕ್ರವನ್ನು ಅರ್ಥ ಸುತ್ತು ತಿರುಗುವಂತೆ ಏರ್ ದಿಸಿದರೆ ಚಕ್ರ ಜಡತ್ವದ ದೇಸೆಯಿಂದ ಮುಂದಿನ ಅರ್ಥ ಸುತ್ತನ್ನು ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಯಾವುದೇ ತಿರುಗುವ ಚಕ್ರವನ್ನು ಒಂದು ಸುತ್ತು ತಿರುಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಕೈಬಿಟ್ಟರೆ ಚಕ್ರವು ತನ್ನ ಚಲನೆ ಯನ್ನು ಅನೇಕ ಸುತ್ತುಗಳವರೆಗೆ ಮುಂದುವರಿಸುವುದು.
- 4) ಚಲಿಸುತ್ತಿರುವ ವಾಹನಕ್ಕೆ ಹತ್ತುವಾಗ ಅಥವಾ ಅದರಿಂದ ಇಳಿಯುವಾಗ ಸಾಧಾರಣ ವಾಗಿ ವಾಹನದ ವೇಗದಷ್ಟೇ ವೇಗದಿಂದ ವಾಹನದ ಚಲನೆಯ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲೇ ಓಡುತ್ತಾ ಹತ್ತುಬೇಕು ಅಥವಾ

ಇಳಿಯ ಬೇಕು. ಹೊರತಾಗಿ ಚಲಿಸುತ್ತಿರುವ ವಾಹನದಿಂದ ಇಳಿಯುವಾಗ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಹತ್ತುವಾಗ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಹಾಗೇ ಸೀದಾ ಇಳಿದರೆ ಅಥವಾ ಹತ್ತಿದರೆ ಮುಗ್ಗಿರಿಸಿ ಬಿದ್ದು ಅಪಾಯ ಅನಿವಾರ್ಯವಾದೀತು.

ಈಗ ಜಡತ್ವ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಗುಣ. ಸಚೀವಿ – ನಿರ್ದೇಶಿ ಎಂಬ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಾ ಚಿಕ್ಕದೊಡ್ಡ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ‘ಜಡತ್ವ’ ಆಯಾ ವಸ್ತುವಿನ ರಾಶಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ.

ರಾಮು, ರಹೀಮ್, ಜಾನ್ (ಒಟ್ಟಾಗಿ): ಇಂದು ನಮಗೆ ಜಡತ್ವದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ ತಮಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

(ತರಗತಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲರ ನಗರಮನ)

ಚೆಂಗಳೂರಿಗಾದ ಲಾಭ

ಕಲ್ಪತ್ರೆಯ ಇಂಡಿಯನ್ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ ಫಾರ್ ಕಲ್ಪವೇಶನ್ ಆಫ್ ಸೈನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಿ.ವಿ. ರಾಮನ್ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾಗಲೇ ರಾಮನ್ ಪರಿಣಾಮದ ಆವಿಷ್ಕಾರವಾಯಿತು. ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅಹಿತಕಾರಿಯಾದ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ರಾಮನ್ ಕಲ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಬಿಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು. ಅಗಲೇ ಚೆಂಗಳೂರಿನ ಇಂಡಿಯನ್

ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಸೈನ್ಸ್‌ನ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ ಬರಲು ಆವರಿಗೆ ಆಹ್ವಾನ ಬಂತು. ರಾಮನ್ ಕಲ್ಪತ್ರೆ ಬಿಟ್ಟಾಗ ಸರ್.ಎಲ್.ಎಲ್. ಘರ್ಮರ್. ಎಂಬ ಭೂವಿಜ್ಞಾನಿ ಹೇಳಿದ್ದರು – ‘ಕಲ್ಪತ್ರೆಯ ನಷ್ಟ ಚೆಂಗಳೂರಿನ ಲಾಭವಾಗಲಿದೆ’. ಇದು ಸುಳ್ಳಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಪ್ರೇರಣೆ

ಪೇಸಿಫಿಕ್ ಸಾಗರದಲ್ಲಿರುವ ಗುಅಮ್ ದ್ವಿಪ ಅಮೆರಿಕದ ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್‌ಗೆ ಸೇರಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಿರುವ ಕಂಡು ಮರಹಾವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮೂಲ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸಲು ಸರಕಾರ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆ – ಅವಗಳಿಂದುಂಟಾಗುತ್ತಿರುವ ತೊಂದರೆ, ಉಪಟಳಗಳು. 10–12 ಹಕ್ಕೆ ಜಾತಿಗಳ ನಾಶ; ಆಗಾಗ ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜು ನಿಲುಗಡೆ (ಈ ಹಾವುಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಬ್‌ಸೈನ್‌ನುಗಳು ಪ್ರೀತಿಯ ತಾಣಗಳು);

ಮನುಷ್ಯರ ವಾಸಸ್ಥಳಗಳೇ ಹಾವು ಗುಂಡಿಗಳಾಗುವ ಭಯ – 1950 ರಿಂದಿಂದೆಗೆ ಬಂದು ಬೆಳೆದ ಹಾವುಗಳ ಪರಿಣಾಮ. ಯಾವುದೋ ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 1400ಕೆ.ಮೊ.ದೂರದ ಪಾಪುಅನ್‌ಗಿನಿ ಯಿಂದ ಬಂದ ಈ ಹಾವುಗಳು ಈಗ ಗುಅನ್ ಆರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಚದರ ಕೆಲೋ ಏಟರಿಗೆ ಸುಮಾರು ಏದು ಸಾವಿರದಷ್ಟುರಬಹುದೆಂದು ಒಂದು ಅಂದಾಜು!

ಜೀನುತ್ಪದ ರುಚಿ, ವಾಸನೆ ಮತ್ತು ಬಣ್ಣ – ಜೀನುಮಳು ಹೀರಿರುವ ಗಿಡದ ಮಕರಂದ ಮತ್ತು ಪರಾಗವನ್ನ ವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದುಂಬಿ ಒಂದು ಸಾರಿ ಮಧು ಹೀರಲು ಹೊರಟರೆ ಒಂದೇ ಜಾತಿಯ ಗಿಡಗಳನ್ನೇ ಆರಿಸುತ್ತದೆ. ಜೀನುತ್ಪದ – ಮಕರಂದ, ಪರಾಗ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ಕಣ್ಣಗಳ ಮಶ್ಚ. ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಶರ್ಕರಗಳು ಡೆಕೋರೇಸ್ ಮತ್ತು ಲೆವ್ಯಲೋಸ್. ಮಕರಂದದಲ್ಲಿರುವ ಶರ್ಕರಗಳು ಸುಕೋರೇಸ್ ಒಡೆಮ ಡೆಕೋರೇಸ್ ಮತ್ತು ಲೆವ್ಯಲೋಸ್ ಆಗುತ್ತವೆ. ಮರಿ ಜೀನುಗಳ ಬಾಯೋಳಿಗೆ ಮಕರಂದ, ಪರಾಗಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸೇರಿ ಹೊರಬಂದ ಅನಂತರ, ರಾಸಾಯನಿಕ ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದಾಗಿ ಜೀನುತ್ಪದವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊದಲು ತೆಳುವಾಗಿದ್ದ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ ಅನಂತರ ಶಾಖದಿಂದಾಗಿ ಗಟ್ಟಿ ಜೀನುತ್ಪದವಾಗುತ್ತದೆ.

ಜೀನು ತುಪ್ಪದಲ್ಲಿರುವ ರಾಸಾಯನಿಕ ವಸ್ತುಗಳು ಇಂತಿವೆ: ಶರ್ಕರ, ಪರಾಗ, ಅಂಟುದ್ರವಗಳಲ್ಲದೆ ಸಿಲಿಕ, ಕಬ್ಬಿಣ, ತಾಮ, ಮ್ಯಾಂಗನೈಸ್, ಕ್ಲೋರಿನ್, ಸುಣ್ಣ, ಪ್ರೋಟಾಸಿಯಂ, ಸೋಡಿಯಂ, ಗಂಥಕ, ರಂಜಕ, ಅಲ್ಟ್ರಾಮಿನಿಯಂ, ಮೆಗ್ನೇಸಿಯಂ ಮತ್ತು ಆಮ್ಲಗಳಾದ ಫಾರ್ಕಿಂ ಆಮ್ಲ, ಅಸಿಟಿಕ್ ಆಮ್ಲ, ಮ್ಯಾಲಿಕ್ ಆಮ್ಲ, ಸಿಟಿಕ್ ಆಮ್ಲ, ಸಕ್ಸಿನಿಕ್ ಆಮ್ಲ, ಅಮ್ಯಾನೋ ಆಮ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ವರ್ಣದ್ವಾರಾದ ಕ್ಯಾರೋಟಿನ್, ಕ್ಯಾಂಥೋಫಿಲ್, ಆಂತೊಸಯನಿನ್, ಮತ್ತು ಟಾನಿನ್. ಜೈವಿಕ ಕಣ್ಣಗಳಾದ ಇನ್ಸ್ಟ್ರೀಸ್, ಡಯಸ್ಸೀಸ್, ಕ್ಯಾಟಲೀಸ್, ಇನ್ಸ್ಲೀಸ್‌ಗಳಲ್ಲದೆ ವಿಟಮಿನ್‌ಗಳಾದ ಎ, ಬಿ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ (ಬಿ₁, ಬಿ₂, ಬಿ₆ ಮತ್ತು ಪೋಲಿಕ್, ನಿಕೋಎಟಿನಿಕ್ ಪಾಂಟೋಥೆನಿಕ್ ಆಮ್ಲಗಳು) ಮತ್ತು ವಿಟಮಿನ್ 'ಸಿ'. ಜೀನುತ್ಪದ ಗುಣವನ್ನು ಬಣ್ಣ ಮತ್ತು ವಾಸನೆಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯವಂತಿಲ್ಲ. ಸಾಸಿವೆ ಗಿಡದಿಂದಾದುದು ಹಳದಿ ಬಣ್ಣವಿರುತ್ತದೆ. ಸೀಗೆ

ಹೂವಿನಿಂದಾದುದು ತೆಳ್ಳಿಗೆ ಬಳಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಪ್ಪಟಿ ಜೀನುತ್ಪದ ತಣ್ಣಾನೇಯ ಅಂದರೆ ಶೀತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹರಳುಗಟ್ಟಿತ್ತದೆ. ಹರಳುಗಟ್ಟಿವಿಕೆ ಅದರ ತಾಜಾತನವನ್ನು ಹೊರಿಸುತ್ತದೆ.

ಆಹಾರವಾಗಿ ಜೀನುತ್ಪದ : ಇದು ಜೀನೋಇಂ ತನ್ನ ಮರಿಗಳ ಪೋಷಣೆಗೆ ತಯಾರಿಸುವ ಆಹಾರ. ಮಾನವರಿಗೂ ಇದು ಶಕ್ತಿಪರ್ವತ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮತ್ತು ವೃದ್ಧರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣವಾಗುವ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶವಿದ್ದು ರಕ್ತದಲ್ಲಿನ ಕಬ್ಬಿಣಾಂಶವನ್ನು ಹಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ನೀರು, ನಿಂಬಿಹಣ್ಣಿನ ರಸದೊಂದಿಗೆ ಇದನ್ನು ಸೇವಿಸಬಹುದು. ಸಕ್ಕರೆಯ ಬದಲಾಗಿ ಕಾಫಿ, ಚಹಾ, ಹಾಲಿಗೂ ಜೀನುತ್ಪದವನ್ನು ಬೇರಸಿ ಕುಡಿಯಬಹುದು. ಚಪಾತಿ ಬ್ರಿಡ್ಝ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಸವರಿ ತಿನ್ನಬಹುದು. ಒಟ್ಟಾರೆ ಸವಿಯಾದ ಜೀನುತ್ಪದ ಸೇವನೆಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯವರ್ಧಕ.

ಡೈಷಧವಾಗಿ ಜೀನುತ್ಪದ : ಹೋಮಿಯೋಪತಿ, ಯುನಾನಿ, ಆಯವೇರ್ಡ – ಮೂರರಲ್ಲಿ ಜೀನುತ್ಪದವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಆಯವೇರ್ಡ ಡೈಷಧಗಳಿಗಂತೂ ಪ್ರಡಿಯನ್ನು ಕಲಸಲು ಇದು ಬೇಕೇಬೇಕು. ನಾಲಿಗೆ ಹುಣ್ಣು ಮತ್ತು ಸುಟ್ಟಿಜಾಗಗಳಿಗೆ ಡೈಷಧವಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಹೃದ್ಯೋಗ, ಅಜೀರ್ಣ ಮತ್ತು ಕರುಳು ಹುಣ್ಣು ಮುಂತಾದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿದಿನ ಜೀನನ್ನು ಸೇವಿಸುವಂತೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುವುದುಂಟು. ಆಲ್ಯೋಹಾಲ್, ವೈನ್, ಚೆಮ್ ಮತ್ತು ಸೌಂದರ್ಯ ಪ್ರಸಾಧನಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಸುಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆಗಾಗಿ ಕುದುರೆಗಳ ಬಲವರ್ಧನೆಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ತಂಬಾಕು ಮತ್ತು ಚ್ಯಾಯಿಂಗ್‌ಗಮ್‌ನಲ್ಲಿಯ ಸಿಹಿಗಾಗಿ ಜೀನನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ●

ಒಂದೆ ತುಂಬ ಕಾಡುಗಳಿಂದ್ದು ಭೂಮಿ ಫಲವತ್ತಾಗಿತ್ತು. ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಒತ್ತುದ ಕಡಿಮೆಯಿತ್ತು: ರೈತರು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇಲ್ಲವರಿ ಕಡಿಮೆಯಾದಾಗ ಆ ಜಮಿನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊಸತಾದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಕಡಿದು ಹದ ಮಾಡಿ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಬೀಳುಬಿಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಕಾಡು ಬೆಳೆದು ಕ್ರಮೇಣ ಭೂಮಿ ಫಲವತ್ತಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿ ಒಂದೇ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆತೆಗೆಯವುದು ರೂಡಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಇದರಿಂದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಪೋಡಣಾಂಶಗಳು ಕಡಮೆಯಾಗಿ, ಬೆಳೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರದಾಯಿತು. ಇಂದು ಕೃಷಿ ಭೂಮಿ ಕಾಶಾಫನೆಯ ಅಂಗಳದಂತೆ. ಕೃಷಿಯೋ ಹಣ ಹೂಡಿ ಹಣ ಬೆಳೆಯುವ ಉದ್ದಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

ಉತ್ತಮ ಭೂಮಿ ಕೇವಲ ಮನ್ನಿನ ಮುದ್ದೆ ಅಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಪೋಡಣಾಂಶಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಸೂಕ್ತ ಜೀವಿಗಳಿವೆ. ಇವು ಮನ್ನಾನ್ನು ಹಡಗೊಳಿಸಿ, ಸಮ್ಮಾಹಾರ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತವೆ. ಹಣ್ಣಗೊಬ್ಬರ, ಸಗಣ, ಹಸುರೆಲೆಗಳ ನೆರವಿನಂದ ಸಮ್ಮದ್ದ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮಾರ್ಗ ಇಂದು ಅತ್ಯವಶ್ಯ.

ಗಿಡಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಾರಜನಕ, ರಂಜಕ, ಪೋಟಾಸಿಯಮ್ ಬೇಕು. ಇವುಗಳನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬೆಳೆಗೂ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಮನ್ನಿನಲ್ಲಿ ರೈತ ಬೆಳೆಯಲಿಚ್ಚಿಸುವ ಬೆಳೆಗೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಪೋಡಣಾಂಶಗಳಿವೆಯೇ, ಅವು ಸುಲಭವಾಗಿ ದೂರಕುವಂತಿವೆಯೇ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು ತಡ್ಡರಿಂದ ಮನ್ನಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು.

ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲು, ಭೂಗುಣ, ತಳಮನ್ನಿನ ರೀತಿ, ತೇವಾಂಶದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಅವಶ್ಯ.

ಇವೆಲ್ಲವೂ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಯಿಂದ ಪಡೆಯಬೇಕಾದ ಮಾಹಿತಿಗಳು. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಆಸ್ತಿ ಸಾಲದು. ಪೋಡಣಾಂಶಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ನಿಗದಿತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರೆ ಬೆಳೆ, ಫಸಲನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಅನಾವಶ್ಯಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಿದರೆ ಬೆಳೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಆದರ ಪರಿಣಾಮ ಆಗುತ್ತದೆ. ಉದಾ:- ಸಾರಜನಕ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ಕಡಮೆ ಫಲ ಬರುವುದು. ಸಸ್ಯಗಳು ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಹಣ್ಣಗಳು ಬೇಗ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗುವ ಸಂಭವ ಉಂಟು.

ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ರಂಜಕದ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಮೆಯಾದರೆ, ಬೇರುಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯದೆ, ಸಸ್ಯಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮಂರಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಫಲವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಪೋಟಾಸಿಯಮ್ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಮೆಯಾದರೆ ಸಸ್ಯಗಳು ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಎಕರೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಪೋಡಣಾಂಶಗಳು (ಕಿ.ಗಾರ್.ಮ್ ಗಳಲ್ಲಿ)

ಬೆಳೆ	ಸಾರಜನಕ	ರಂಜಕ	ಪೋಟಾಸಿಯಮ್
ಬತ್ತ	13.64	9.9	27.2
ಗೋಧಿ	22.72	9.9	27.2
ಜೋಳ	22.72	5.9	18.2
ನಲಗಡಲೆ	31.82	9.9	18.2
ಹತ್ತ	11.82	6.8	18.2

ಭೂಮಿಯನ್ನು ಫಲವತ್ತಾಗಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಗೊಬ್ಬರಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧಗಳಿವೆ.

- 1) ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರಗಳು 2) ಕೃತಕ ಅಥವಾ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು.

ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ : ಸಸ್ಯಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಇದು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

1. ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಗಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ.
2. ಭೂಮಿಯ ನೀರು ಆವಿಯಾಗಿ ಪೋಲಾಗುವುದು ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
3. ಎರೆಹುಳು, ಇರುವೇಗಳಿಗೆ ಇದು ಆಹಾರವಾಗಿ ಅವು ಭೂಮಿಯ ಸಡಿಲಿಕೆಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.
4. ಕೊಳೆತ ಮೇಲೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಸ್ಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ 16 ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
5. ಅವು ಕೊಳೆಯವಾಗ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವ ಹಲವು ಸಾವಯವ ಅಷ್ಟಗಳು ಮಣಿನ ಅನೇಕ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಕರಗಿಸಿ ಸಸ್ಯಗಳಿಗ ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಬಿದ್ದ ಎಲೆಗಳು, ಹುಲ್ಲು, ಹಸರೆಲೆ, ಮಲಮೂತ್ರಗಳು – ಸಾವಯವ ಮೂಲಾಂಶಗಳು. ಹಟ್ಟಿಗೊಬ್ಬರದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಳಕೆ, ಮತ್ತು ಸಾವಯವ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು “ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್” ಮಾಡಿ ಮಣಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಹಸರೆಲೆ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಭೂಮಿಗೆ ಬೇರೆಸುವುದರಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಫಲವಶ್ವಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಬದುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಹೊಲಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ಗಿಡ-ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳಿಸಿ ಭೂಮಿಯ ಸಾರವು ಕೊಚ್ಚಿಹೋಗದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯಾಂಶ.

ಸಾಲು ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳಿಸಲು ರೈತರನ್ನು ಪೇರೇಪಿಸಬೇಕು. ಅದರ ಮಹತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಚಾರ ಅತ್ಯವಶ್ಯ. ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹರಡುವಾಗ ತೇವವಿದ್ದರೆ ಅದು ಪೂರ್ಣ ಕೊಳೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ

ನೀರಾವರಿ ಅನುಕೂಲತೆಯಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಗಳಿಗೂ ಒದಗಿಸಬಹುದು.

ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಪ್ರಮಾಣ (ಸೇಕಡಾವಾರು)

ಗೊಬ್ಬರ	ಸಾರಜನಕ	ರಂಡಕ	ಪೋಟಾಸಿಯಮ್
ಹಸಿ ಸಗಣ	0.3 - 0.4	0.1	0.2
ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್	0.7 - 2.0	0.9 - 3.0	1.0 - 2.0
ಹಟ್ಟಿಗೊಬ್ಬರ	0.4 - 1.5	0.8 - 1.9	0.3 - 1.9

ಹಟ್ಟಿಗೊಬ್ಬರದ ಜೊತೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಮಿಶ್ರಣಮಾಡಿ, ಭೂಮಿಯ ಫಲವಶ್ವತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಉತ್ಪಾದಿಸಬೇಕು ಬರುತ್ತದೆ. ಹಟ್ಟಿಗೊಬ್ಬರ ಹಾಗೂ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಸಲು ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ತಜ್ಜಾರು ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಧ್ಯಯನದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ.

ಹಸಿರೆಲೆ ಗೊಬ್ಬರವು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಸಾರಜನಕದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ, ಭೂಮಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹದಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹಸಿರೆಲೆ ಗೊಬ್ಬರಕ್ಕೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನಾಂಶ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರಬೇಕು.

ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಮಖ್ಯ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಗೊಬ್ಬರಗಳು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಗಿದಾಗ ಗಿಡಗಳು ಬೇರಿನ ಮುಖ್ಯಾಂಶರ ಹೀರಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತವೆ. ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಲಾವಧಿ ಮಣಿನ ಗುಣವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ರೈತರು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಸೇರಿಸದಿದ್ದರೆ ಗೊಬ್ಬರಾಂಶ ಪೋಲಾಗಿ ಹೋಗುವುದು ಹಚ್ಚು.

ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ

ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರದ ಜೊತೆಗೆ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಯುಕ್ತ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಭೂಮಿಯ ಫಲವತ್ತಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೊಬ್ಬರಾಂಶ ಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಕೊಡಬಾರದು. ರೈತರಿಗೆ ಈ ಗೊಬ್ಬರದ ಉಪಯೋಗವಾಗಬೇಕು. ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು (1) ಸಾರಜನಕ ಗೊಬ್ಬರ (2) ರಂಜಕ ಗೊಬ್ಬರ (3) ಪೊಟ್‌ಬಾಂಬಾ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಗೂ (4) ಈ ಮೂರು ಗೊಬ್ಬರಾಂಶಗಳ ವಿವಿಧ ಪ್ರಮಾಣಗಳನ್ನೊಂದಿರುವ ಮಿಶ್ರಗೊಬ್ಬರಗಳಿಂದು ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಮಿಶ್ರಗೊಬ್ಬರಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ಪೊಟ್‌ಬಾಂಬಾಗಳನ್ನು ನಿಗದಿತ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಹರಡಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಗೊಬ್ಬರಾಂಶದ ಕೆಲಭಾಗ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ರಂಜಕಾಂಶದ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಭೂಮಟ್ಟಕ್ಕೆ 2 - 3 ಇಂಚು ಆಳದಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆಯ ಸಾಲಿನ ಎರಡೂ ಬದಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ರಂಜಕಾಂಶ ಪೋಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ರಂಜಕಾಂಶದ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರದೊಂದಿಗೆ ಮಿಶ್ರಮಾಡಿ ಹರಡಿದರೆ ಬೀಳಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಯೂರಿಯಾ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಗಿಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಿದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿಯ

ಸಾರಜನಕ ಪೋಲಾಗದೇ ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ದೊರಕ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರದೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಹರಡಬೇಕು.

ಕೃತಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳಲ್ಲಿ ಪೊಟ್‌ಬಾಂಬಾಗಳು

ಅ) 1) ಯೂರಿಯಾ	44 ಸೇಕಡಾ ಸಾರಜನಕ
2) ಅಮೋನಿಯ	20.5 ಸೇಕಡಾ ಸಾರಜನಕ
3) ಅಮೋನಿಯಮ್	
ನೈಟ್ರಾಷ್ಟ್ರಾ	30.0 ಸೇಕಡಾ ಸಾರಜನಕ
ಆ) ರಂಜಕ ಗೊಬ್ಬರ	
ಷೂಪರ್ ಪಾಸ್ಟ್ರೋ	16.18 ಸೇಕಡಾ ರಂಜಕ
ಇ) ಪೊಟ್‌ಬಾಂಬಾ ಗೊಬ್ಬರ	
ಪೊಟ್‌ಬಾಂಬಾ ಸಲ್ಟ್ರೋ	50.00 ಸೇಕಡಾ
ಪೊಟ್‌ಬಾಂಬಾ ಮ್ಯಾ	

ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಬೀಳಿಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ, ಮೇಲಿನ ಪೊಟ್‌ಬಾಂಬಾಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ನಿಗದಿತಪಡಿಸಿ, ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು.

ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರದ ಮಹತ್ವ, ಅದರ ತಯಾರಿ, ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರದೊಂದಿಗೆ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಬಳಸುವ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿ, ಇವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ತಡ್ಡರು ತಿಳಿಯ ಹೇಳಬೇಕು. ●

ದಾರಿ ದೀಪಗಳು

ವಿಶಾಲ ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಸಾಗರದ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಆಧುನಿಕರಿಗೆ ಒದಗುವ ಯಾವೋಂದು ಉಪಕರಣದ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಮೂರು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಪಾಲಿನೇಶಿಯನ್ ಜನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾವ ದಾರಿ ಗುರುತ್ವ ಇಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿತ್ತೆ? ರಾತ್ರಿ, ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಯವ ನಿರ್ವಿಷ್ಟ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ದಾರಿ ದೀಪಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಘಿಜಿಯ ಖಂಡಗಳಲ್ಲಿ

ಸಿರಿಯಸ್, ಹವಾಯಿಯ ಖಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾತ್ಮಿ, ಸೊಲೊಮನ್ ದೀಪಗಳ ಖಂಡಗಳಲ್ಲಿ ರೈಗಲ್ - ಹೀಗೆ ಒಂದೊಂದು ತಾಣದ ನೆತ್ತಿಯಲ್ಲಿ - ನೇರ ಮೇಲೆ - ಇರುವ ಒಂದೊಂದು ನಕ್ಷತ್ರ ಯಾವುದೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಗುರುತ್ವ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಸ್ಥಾನ ವಿಶೇಷ - ಇವೆರಡರ ನಿಖಿಲ ತಿಳಿವೇ ಅವರ ಯಾನ ಯಶಸ್ವಿನ ಗುಟ್ಟು. ●

— ಎಂ.ವಿ.ಜಿ.

1. ತನಿಸಿದಾಗ ಬಿಸಿನೀರು ತಣ್ಣೀರಿಗಿಂತ ಏಕೆ ಬೇಗನೆ ಘನೀಭವಿಸುತ್ತದೆ?
2. ಮೊನು ನೀರು ‘ಕುಡಿಯುತ್ತದೆ’ಯೇ?
3. ರೇಲು ಕಂಬಗಳಿಗೆ ಹಾಸಿದ ಜಲ್ಲಿಕಲ್ಲಿನ ಪದರವನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಅಗೆದು ಬಿಡಿಸುವುದೇಕೆ?
4. ಜರರದಲ್ಲಿ ಆಹಾರವನ್ನುಗಳು ಜೀಣಾವಾಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಜರರ ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ಏಕೆ ಜೀಣಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ?
5. ಬಫ್‌ದ ದೊಡ್ಡ ಗಟ್ಟಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಡಿ ಬಫ್ ಬೇಗನೆ ದೃವಿಸುವುದೇಕೆ?
6. ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಘನ, ದ್ರವ, ಅನಿಲ ಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರಬಲ್ಲ ವಸ್ತು ಯಾವುದು?
7. ಜೀವಂತ ಫಾಸಿಲು (ಜೀವ್ವವಶೀಷ) ಎಂದರೇನು?
8. ಪೆಟೋಲ್ ಚಾಲಿತ ವಾಹನಗಳಲ್ಲಿ ಡೀಸಿಲನ್ನು ಏಕೆ ಬಳಸಬಾರದು?
9. ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪರಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ‘ಸಾವು’ ಎಂದರೇನು?
10. ಸಾಮಾನ್ಯ ತರಂತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿರದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವಂಥ ನೆರಳು ಟ್ರೌಬುಲ್ಯೂಟಿನ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಏಕೆ?

ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳು

1. ಮನುಷ್ಯ ದೇಹದ ಉಷ್ಣತೆ ಮತ್ತು ವಾಸನೆಗಳಿಗೆ (ಉಸಿರಾಡಿದ ಕಾರ್ಬನ್ ಡ್ಯೂಆಕ್ಸೈಡ್ ಮತ್ತು ಬೆವರಿನಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಕ್ಟಿಕ್ ಆಸಿಡ್) ಸೂಲ್ಯಿಗಳು ಸಂಖೇದಿಸುವುದರಿಂದ.
2. ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕೊಬ್ಬಿನ ಕಣಗಳು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಚಲಿಸಿ ಸುಮಾರು 50 ಡಿಗ್ರಿ ಸೆಂಟಿಗ್ರೇಡ್ ಉಷ್ಣತೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಮ್ಮು ಗಟ್ಟಿಯೂ ತೆಳುವೂ ಆದ ಪೊರೆ ನಿರ್ವಿಸುತ್ತವೆ. ಹಾಲು ಕುಡಿಯುವಾಗ ಒಳಗಿನ ನೀರಾವಿಯ ಗುಳ್ಳಿಗಳು ಈ ಪೊರೆಯನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತೆಳ್ಳುತ್ತವೆ; ಹಾಲು ಉಕ್ಕುತ್ತದೆ.
3. ಪ್ರಾಸ್ತೀಕ್ ಪ್ರ್ಯಾಕೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಇತಿಲೀನ್ (C₂H₄) ಎಂಬ ಹೈಡ್ರೋಕಾರ್ಬನ್ ಆಥಾರಿತ ಪಾಲಿತಿಲೀನ್ ಎಂಬ ಪಾಲಿಮರ್‌ನಿಂದ ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಉರಿಯುವ ಪ್ರಾಸ್ತೀಕ್ ಪ್ರ್ಯಾಕೆಟ್ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಬನ್ ಡ್ಯೂಆಕ್ಸೈಡ್ ಮತ್ತು ನೀರಾವಿಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡುತ್ತದೆ.
4. ಬೆನ್‌ಜಾನ್ (ಲೋಬಾನ್) ಉರಿಸುವುದರಿಂದ ಅಥವಾ ಬಿಫ್‌ವನ್ನು ನೀರಿನೊಂದಿಗೆ ಕೆಟಲ್ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಕಾಯಿಸಿ ಕಿರುಮೂತಿಯ ಕೊಳವೆ (ನಾಡಲ್) ಮೂಲಕ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದು
10. ಅಥವಾ ಪ್ರೊಟ್ಯಾಸಿಯಮ್ ನ್ಯೂಟ್ರೀಟ್‌ (ಪೆಟ್ರುಪ್ಲು) ಮತ್ತು ಗಂಧಕದ ಮಿಶ್ರಣದ ‘ಬಾಂಬ್‌’ ಸ್ಮೋಟಿಸುವುದರಿಂದ. ಕೊನೆಯ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರಣದಲ್ಲಿ ಲೀತಿಯಮ್ ಲವಣದಿಂದ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣ, ತಾಮ್ರದ ಲವಣದಿಂದ ನೀಲಿ, ಬೇರಿಯಂ ಲವಣದಿಂದ ಹಳದಿ, ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ ಲವಣದಿಂದ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ ಹೊಗೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.
5. ಗ್ರೀಕ್ ಪುರಾಣಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಅಟ್ಲಾಸ್ ಎಂಬಾತ ದೇವರಾಜ ಜ್ಯೂಪಿಟರ್‌ನನ್ನು ದಂಡ್ಯ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ. ಈ ಉದ್ದೃಟಿನಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿ ಆತ ಸದಾಕಾಲ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊರುವಂತಾಯಿತು. ಮೊದಲು ತಯಾರಿಸಲಾದ ಭೂಪಟಗಳ ಪ್ರಸ್ತರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದರ ರಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಟ್ಲಾಸ್ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರುವ ನಕ್ಷೆ ಇತ್ತು. ಇದರಿಂದ ಭೂಪಟಗಳ ಪ್ರಸ್ತರವನ್ನೆಲ್ಲ ಅಟ್ಲಾಸ್ ಎಂದು ಕರೆಯುವ ಪದ್ದತಿ ಬಂತು.
6. ನಾವು ಗಡಿಕಲ್ಲು, ಬೇಲೀ, ಗೋಡೆಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಂತೆ ನಾಯಿಗಳು ಈ ರೀತಿ ತಮ್ಮ ಆಧೀನದ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು

(13ನೇ ಪುಟ ನೋಡಿ)

ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅದರ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಕೂಡಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಬರೆದು ಕೊಳ್ಳಿ. ಈ ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅಂಕಗಳಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕೂಡಿ. ಒಂದೇ ಅಂಕ ಬರುವವರೆಗೂ ಈ ಕ್ಷಯೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ. ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ಒಂದೇ ಅಂಕಯನ್ನು 9ರಲ್ಲಿ ಕಳೆದು ಒಂದ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಿ.

ಅನಂತರ ಮೂಲ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು 8 ರಿಂದ ಭಾಗಿಸಿ, ಭಾಗಲಬ್ಧದಲ್ಲಿರುವ ಅಂಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೂಡಿ. ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದಂತೆಯೇ ಒಂದೇ ಅಂಕ ಬರುವವರೆಗೂ ಈ ಕ್ಷಯೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ, ಆ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಷವನ್ನು ಕಳೆಯಿರಿ. ಈಗ ಬಲದ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಹಿಂದ 9ರಲ್ಲಿ ಕಳೆದಾಗ ಬಂದ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಸಮನಾಗಿದೆ!

ಉದಾಹರಣೆ: 1 234

ಅಂಕಗಳ ಮೊತ್ತ $2+3+4 = 9$ ಇದನ್ನು 9ರಲ್ಲಿ ಕಳೆದರೆ $9 - 9 = 0$

234ನ್ನು 8 ರಿಂದ ಭಾಗಿಸಿದಾಗ ಭಾಗಲಬ್ಧ 29 ಶೇಷ 2.

(12ನೇ ಪ್ರಾಟಿಕೆ)

ಗುರುತಿಸುತ್ತುವೇ. ನಾಯಿಗಳು ಮೂತ್ರ, ವಾಸನೆಯ ವೃತ್ತಾಸವನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಲ್ಲವು.

7. ತಮ್ಮೆ ಚೀಕಾದ ಸಾರಜನಕವನ್ನು ಕೀಟ ದೇಹದ ಮೃದುಭಾಗದಿಂದ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ, ಮಣ್ಣನಲ್ಲಿ ಸಾರಜನಕದ ಅಭಾವವಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ, ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಈ ಸಸ್ಯಗಳು ತಮ್ಮ ಹಸಿರು ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇತರ ಸಸ್ಯಗಳಿಂತ ಆಹಾರವನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತವೆ.

8. ನಮ್ಮ ದೇಹದ ಸಮರ್ಪಾಲನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಏದುಳಿಗೆ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಅಥವಾ ಚಂದ್ರಾಕೃತಿಯ ಕಾಲುವೆಯಲ್ಲಿರುವ ದ್ರವ ಕಳುಹಿಸುತ್ತದೆ. ಗಿರಿಕಿರುಗಿ ನಿಂತ ಬಳಿಕವೂ ಕೊಂಡಕಾಲ ಈ ದ್ರವ ಚಲಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದು ಅಂಥದೇ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಆದು ಏದುಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಎನ್.ಎಸ್. ಸೀತಾರಾಮರಾವ್

ಭಾಗಲಬ್ಧದ ಅಂಕಗಳ ಮೊತ್ತ $2 + 9 = 11, 1 + 1 = 2$ ಇದರಲ್ಲಿ ಶೇಷವನ್ನು ಕಳೆದರೆ $2 - 2 = 0$ ಉದಾಹರಣೆ: 2 34567

ಅಂಕಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದಾಗ $3+4+5+6+7 = 25, 2 + 5 = 7, 9 - 7 = 2$

ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು 8 ರಿಂದ ಭಾಗಿಸಿದಾಗ, ಭಾಗಲಬ್ಧ 4320; ಶೇಷ 7

ಭಾಗಲಬ್ಧದ ಅಂಕಗಳ ಮೊತ್ತ $4+3+2+0 = 9; 9 - 7 = 2$

ಉದಾಹರಣೆ: 3 1233860

ಅಂಕಗಳ ಮೊತ್ತ $1+2+3+3+8+6+0 = 23; 2+3 = 5$ ಇದನ್ನು 9ರಲ್ಲಿ ಕಳೆದರೆ $9 - 5 = 4$

ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು 8 ರಿಂದ ಭಾಗಿಸಿದಾಗ, ಭಾಗಲಬ್ಧ 154232 ; ಶೇಷ 4

ಭಾಗಲಬ್ಧ ಅಂಕಗಳ ಮೊತ್ತ $1+5+4+2+3+2 = 17. 1+7 = 8;$ ಇದರಿಂದ ಶೇಷವನ್ನು ಕಳೆದಾಗ $8 - 4 = 4.$

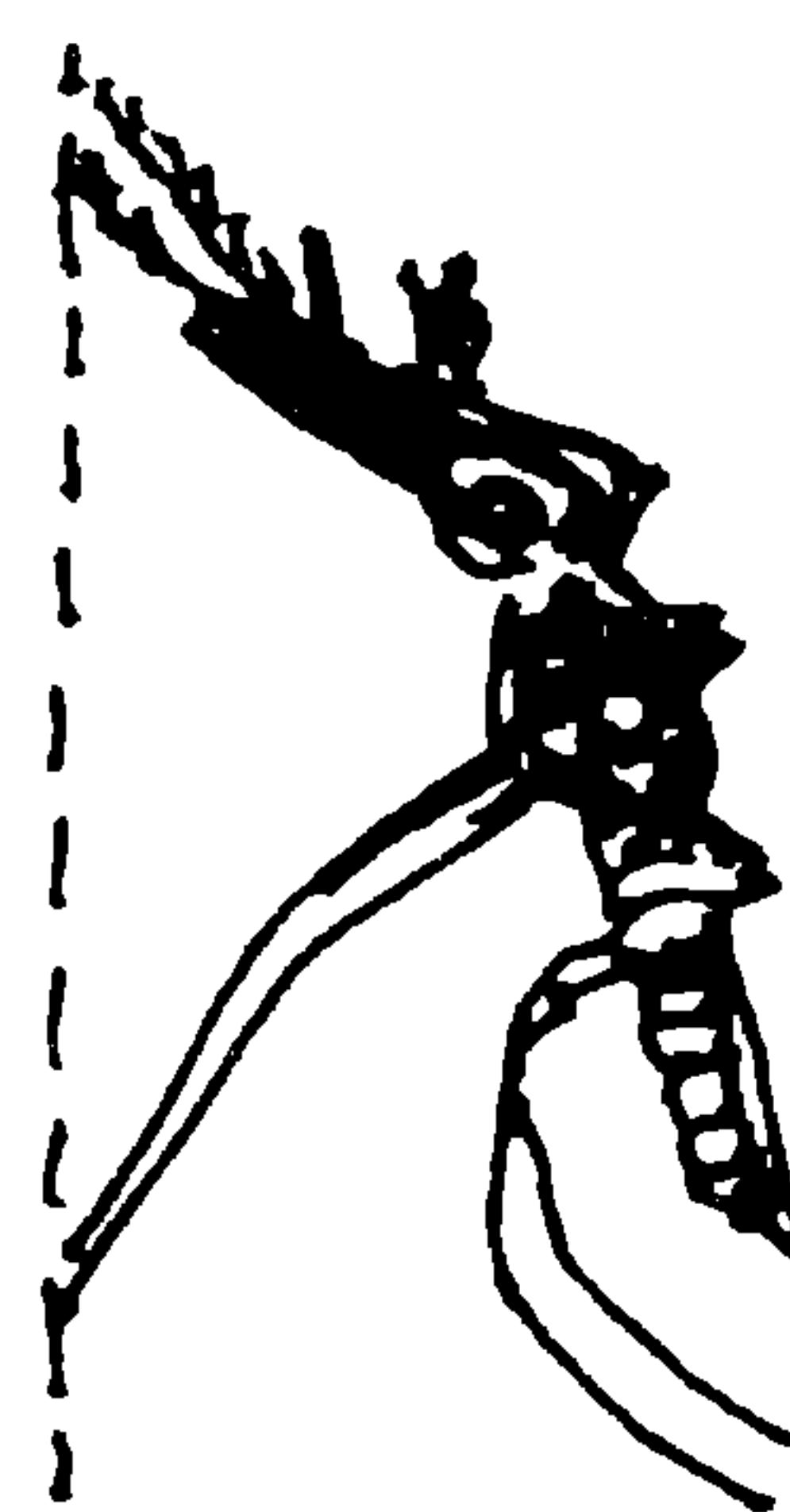
9. ರಕ್ತಪರಿಚಲನೆಯಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಕ್ಷೋಬಿ, ರೋಗ, ದೇಹದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿರಬಹುದಾದ ಅಸ್ತವೃಸ್ತತೆ – ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಕಣ್ಣ ಅದಿರುತ್ತದೆ.

10. ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವರ್ಗದ ಸಾವಯವ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳ ಗೆ ಇವು ಸೇರುತ್ತವೆ. ಸ್ವಾಯು ಬೆಳೆವಣಿಗೆಯಂಥ ದೇಹದ ನಿಶ್ಚಯ ಕ್ಷಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತವೆ. ಅತಿ ಬಳಕೆ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾರಕ. ಕೀಡಾಪಟುಗಳು ನೈಜ ಪ್ರತಿಭೇಯನ್ನು ಮುಚ್ಚುತ್ತವೆ ಎಂದೇ ಇವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸೊಳ್ಳಿ ಜೊಗು ಪ್ರದೇಶದ ನಿವಾಸಿ, ಆದರೂ ಅದು ಭೂವಾಚಿ. ಕ್ಷೂಲಿಸಿದಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಸೊಳ್ಳಿಯ ಮ್ಯಾ. ಕಾಲು, ರೆಕ್ಕೆಗಳ ಮೇಲೆಲ್ಲಾ ಶಲ್ಪಗಳ ಹೊದಿಕೆ ಇದೆ. ತೆಳುವಾದ ದೇಹ, ಚುಚ್ಚುವ ಉದ್ದನೆಯ ಹೀರುಕೊಳವೆ, ಬಳುಕದ ಕೆಳದವಡೆ ಮತ್ತು ಕೆಳತುಟಿಗಳ ಸೃಶಾಂಗಗಳು. ಗಂಡಿನಲ್ಲಿ ಗರಿಗಳು ಕುಡಿಮೀಸೆಗಳು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ರೋಮಕ ಕುಡಿಮೀಸೆಗಳು - ಸೊಳ್ಳಿಯ ಅಂಗಗಳು. ಹೆಣ್ಣು ಸೊಳ್ಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಚುಚ್ಚುವ ಹೀರುವ ವದನಾಂಗಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಅದು ಮಾನವ ಮತ್ತು ಮೃಗಗಳಿಂದ ರಕ್ತವನ್ನು ಹೀರಬಲ್ಲದು. ಗಂಡು ಸೊಳ್ಳಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಸ್ಯಾಹಾರಿ, ಆದಕ್ಕೆ ಸಸ್ಯರಸ ಸೇವನೆಯಿಂದ ತೈತ್ತಿ.

ಕ್ಷೂಲಿಕ್ಕು ಜಾತಿಯ ಸೊಳ್ಳಿಗಳು ಶೀತ-ಜ್ವರ, ಹರಿಗ ಜ್ವರ, ಆನೆಕಾಲುರೋಗಗಳನ್ನು ಹರಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅನಾಫಿಲೀಸ್ ಗುಂಪು ಮಲೀರಿಯಾ, ಆನೆಕಾಲು ರೋಗಗಳನ್ನು ಹರಡಬಲ್ಲದು. ಸೊಳ್ಳಿಗೆ ಗೋಲಾಕಾರದ ಚಿಕ್ಕತಲೆ, ದೊಡ್ಡ ಸಂಯುಕ್ತ ಕಣ್ಣಗಳು, ಕೇವಲ ಒಂದೇ ಒಂದು ಜೊತೆ ಉದ್ದವಾದ ರೆಕ್ಕೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳ ಕಾಲುಗಳು ತೆಳುವಾಗಿಯೂ ಉದ್ದವಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಕದಿರು ಆಕೃತಿಯ ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ಸುಮಾರು 2-3 ಮಿ.ಮೀ. ಉದ್ದವಿರುವುವು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನೀರಿನ ಸಂಪರ್ಕ ಸಿಕ್ಕು ಕೂಡಲೇ ಅವು ಒಡೆದು ಮರಿಗಳಾಗುವುವು. ಇವು ನೀರಿನಲ್ಲಿಯ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯ, ಶೀಲೀಂಥ್ರ, ಬೀಜಕ, ಪರಾಗ ಕಣಾಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಬುದುಹುತ್ತವೆ.

ಸೊಳ್ಳಿಯ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಮೊಟ್ಟೆಗಳಿಂದ ಆರಂಭ. ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಹೆಣ್ಣು ಸೊಳ್ಳಿ ನೀರಿನ ಮೇಲಿಡುತ್ತದೆ. ಮೊಟ್ಟೆ ಒಡೆದು ಸುಮಾರು ಏದು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮರಿ ಮಳು ಪೂರೆ ಹುಳುವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. 2-3 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರೆ ಮಳು ಪೌಧಾವಸ್ತೇ ತಾಳುತ್ತದೆ. ರಕ್ತ ಹೀರುವ ಹೆಣ್ಣು

ಇದೆ: ಅನಾಫಿಲೀಸ್

ಇಲ್ಲ: ಸಿನ್ಹಾಲ್ಕೆ

ಸೊಳ್ಳಿ ಅಂಟುರೋಗಗಳನ್ನು ಹರಡುತ್ತದೆ. ಅದು ಮನುಷ್ಯ - ಪಾಣಿಗಳ ರಕ್ತದೊಳಗೆ ತನ್ನ ಲಾಲಾರಸ ದೊಡನೆ ಬೆರಿತಿರುವ ರೋಗಕಾರಕ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ತೂರುವುದರಿಂದ ರೋಗ ಉದ್ದವಿಸುತ್ತದೆ.

ರಕ್ತ ಹೀರುವ ಮುನ್ನ ಸೊಳ್ಳಿ ಮನುಷ್ಯನ ಚರ್ಮದಲ್ಲಿ ತಾನು ಮಾಡಿದ ಗಾಯಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಲಾಲಾರಸವನ್ನು ಸುರಿದು ತಾನುಣ್ಣುವ ರಕ್ತವನ್ನು ತೆಳುವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ಅಂದರೆ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡ ಜೀವಿಯ ರಕ್ತ ಹೆಣ್ಣುಗಟ್ಟಿವುದು ನಿಧಾನ. ಇದರಿಂದ ಆ ಜಾಗ ಉದಿಕೊಂಡು ಉರಿಯುವುದು. ಸೊಳ್ಳಿ ಹೊಟ್ಟಿ ಬಿರಿಯುವಮ್ಮೆ ರಕ್ತವನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕಚ್ಚಿದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳಿಯ ಲಾಲಾರಸ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದರೆ ಉರಿತ ಜೋರಾಗುತ್ತದೆ.

ಅನಾಫಿಲೀಸ್ ಹೆಣ್ಣು ಸೊಳ್ಳಿಯ ಕಡಿತದಿಂದ ಪ್ಲಾಸ್ಮೋಡಿಯಂ ಎಂಬ ಏಕಕೊಂತ ಜೀವಿಗಳು ಮನುಷ್ಯನ ರಕ್ತ ಸೇರಿ, ಕೆಂಪು ರಕ್ತಗಳನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿ, ಅವು ಶಿಥಿಲಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕೆಡಿಸಿ ಮಲೀರಿಯಾ ರೋಗವನ್ನು ತರುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ, ಸೊಳ್ಳಿ ಹಾಗೂ ಪ್ಲಾಸ್ಮೋಡಿಯಂ ಈ ಮೂರೂ ಜೀವಿಗಳು ರೋಗ ಹರಡಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಸೊಳ್ಳಿಗಳು ದೇಹದೊಳಗೆ ಪ್ಲಾಸ್ಮೋಡಿಯಂ ಜೀವಿಯ

ಲ್ಯಾಂಗಿಕ ಫಾಟ್ಟೆವನ್ನು ಪೂರ್ವಸಚೇಕಾದ್ದರಿಂದ, ಸೋಳ್ಣಿ ಕೇವಲ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಸರ್ಗಯಾಗಿರದೆ, ಶ್ರೀಯಾಶೀಲ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಆಲ್ಫಾನ್‌ನಾ ಲೆವರಾನ್ (1880) ಎಂಬ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಕೆಂಪು ರಕ್ತ ಕಣದಲ್ಲಿ ರೋಗಕಾರಕ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಯನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿ, ರೋಗಕ್ಕೂ, ರೋಗಕಾರಕಕ್ಕೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ. **ಪ್ರಾಟ್‌ಕ್ರೊ ಮಾನ್ಸನ್‌ನಾ** (1894) ಸೋಳ್ಣಿಯೇ ಸಂಸರ್ಗಯೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದನು. ಎಷರೇಲೀಯ ಬ್ಯಾನ್ ಕಾರ್ಫ್ರೋ ಎಂಬ ದುಂಡು ಕ್ರಮಿಯಿಂದ, ದುಗ್ಧರಸ ಸರಾಗವಾಗಿ ಹರಿಯಲಾರದೆ ತೋಳು, ಕಾಲು, ವೃಷಣ ಭಾಗಗಳು ಉದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಕಾಲು ಅತಿಯಾಗಿ ಉದಿಕೊಂಡಾಗ “ಅನೆಕಾಲು ರೋಗ” ಬರುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯ, ಸೋಳ್ಣಿ ಹಾಗೂ ದುಂಡುಕ್ರಮಿ ಈ ಮೂರೂ ರೋಗ ಹರಡುವುದರಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ ದುಂಡುಕ್ರಮಿಗೂ ಸಂಪರ್ಕ ಸೋಳ್ಣಿಯ ಮೂಲಕ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸೋಳ್ಣಿಯನ್ನು ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಅತಿಥೀಯ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು.

‘ಹಳೇ ರಾಗಿ ತರಲು ಹೋದ’

‘ತೀರಿ ಹೋದ’ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಬದಲು ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಿಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, “ಹಳೇ ರಾಗಿ ತರಲು ಹೋದ” ಎಂಬ ನುಡಿಗಟ್ಟಿದೆ. ಹಳೇ ರಾಗಿ ತರಲು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಯುವುದಕ್ಕೂ ಏನಾದರೂ ಸಂಬಂಧ ಇದೆಯೇ?

ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನರು ನೆಲವನ್ನು ತೋಡಿ ಗುಂಡಿ ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ತುಂಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಗುಂಡಿಯ ಬಾಯನ್ನು ಕೀರಿದಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲು ಹೇರಿ ಮಣ್ಣ ಮೆತ್ತುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂಥ ಕಣಬವನ್ನು “ಹಗೇವು” ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ ರಾಗಿಗೆ ಮಣ್ಣನ ತೇವಾಂತ ಸೇರಿ ಕೆಲಪ್ಪೊಮ್ಮೆ ರಾಗಿ ಮುಗ್ಗಲು ಬರುತ್ತಿದ್ದೂ ಮೋಳಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದೂ ಉಂಟು.

ಬಹಳ ತಿಂಗಳುಗಳ ಕಾಲ ರಾಗಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಟ್ಟಾಗ ಮಳೆ ನೀರಿನ ಅಲ್ಲಸ್ವಲ್ಪ

‘ಒಂದು ಕಾಲ ಕಾಳಿ ಕಾಲ’

1. ಜಲಾಶಯಗಳ ಮೇಲೆ ಎಣ್ಣೆ, ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಾಗೇನ್ನ, ಡಿಡಿಟಿ ಮತ್ತಿತರ ಕೇಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ಮರಿಯಾಗದಂತೆ ಮಾಡುವುದು.
2. ಚರಂಡಿ, ನಾಲೆ, ಕಾಲುವೆಗೆ “ಮಲೀರಿಯಾಲ್” ಕೇಟನಾಶಕದ ಸಿಂಪರಣೆ.
3. ಗ್ರಾಮ – ಪಟ್ಟಣಗಳ ಸಮೊಪ ಚರಂಡಿ ನೀರು ಅಥವಾ ಹೊಲಸು ನೀರು ನಿಲ್ಲದಂತೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.
4. ಹೊಲಸು ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಣಗಳಿಂದ ಹೊರಸಾಗಿಸುವುದು.
5. ಮನೆಯ ಕಿಟಕಿಗಳಿಗೂ, ಬಾಗಿಲುಗಳಿಗೂ ಸಣ್ಣ ಕಣ್ಣನ ತಂತಿ ಜಾಲರಿಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ಸೋಳ್ಣಿ ಒಳಗೆ ಬರದಂತೆ ತಡೆಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು.
6. ಮಲಗುವಾಗ ಸೋಳ್ಣಿ ಪರದೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು.
7. ದ್ಯುಮೆಡಿಲ್‌ನಂತಹ ವಿಕರ್ಷಕಗಳನ್ನು ಕ್ಯಾಲುಗಳಿಗೆ ಲೇಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ರಾಗಿ ಮೊಳೆಯಲಾರಂಭಿಸಿ ತನ್ಮೈಣ. ಆಗ ಉಸಿರಾಟದ ಕ್ರಯೆ ನಡೆದು ಆಕ್ಷಿಜನ್ ಬಳಕೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಬನ್ ದ್ಯುಆಕ್ಸೈಡು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರ್ಬನ್ ದ್ಯುಆಕ್ಸೈಡು ಗಳಿಗಿಂತ ಸಾಂದ್ರವಾದ ಅನಿಲ. ಹಗೇವಿನಲ್ಲಿ ಗಳಿಯ ಸಂಚಾರವೂ ಇಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಹಗೇವಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಬನ್ ದ್ಯುಆಕ್ಸೈಡು ತುಂಬತ್ತದೆ.

ಇಂತಹ ಹಗೇವಿಗೆ ಇಳಿಯುವಾಗ ಕಲ್ಲಿನ ಮುಖ್ಯಾಳವನ್ನು ತೆರೆದು ಗಳಿ ಆಡಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಕಾಯಬೇಕು. ಅನಂತರ ದೀಪ ಹಿಡಿದು ದೀಪ ಉರಿಯುವುದೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ದೀಪ ಬೆನ್ನಾಗಿ ಉರಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಕ್ಷಿಜನ್ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಖಚಿತವಾಗುವುದು. ಆತುರದಿಂದ ಹಗೇವಿಗೆ ಧುಮುಕಿ ಉಸಿರುಕಟ್ಟಿ ಸತ್ತ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಂದಾಗಿ ಈ ನುಡಿಗಟ್ಟಿ ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದಿರಬಹುದು.

ಚೇಕಾಗುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು:-

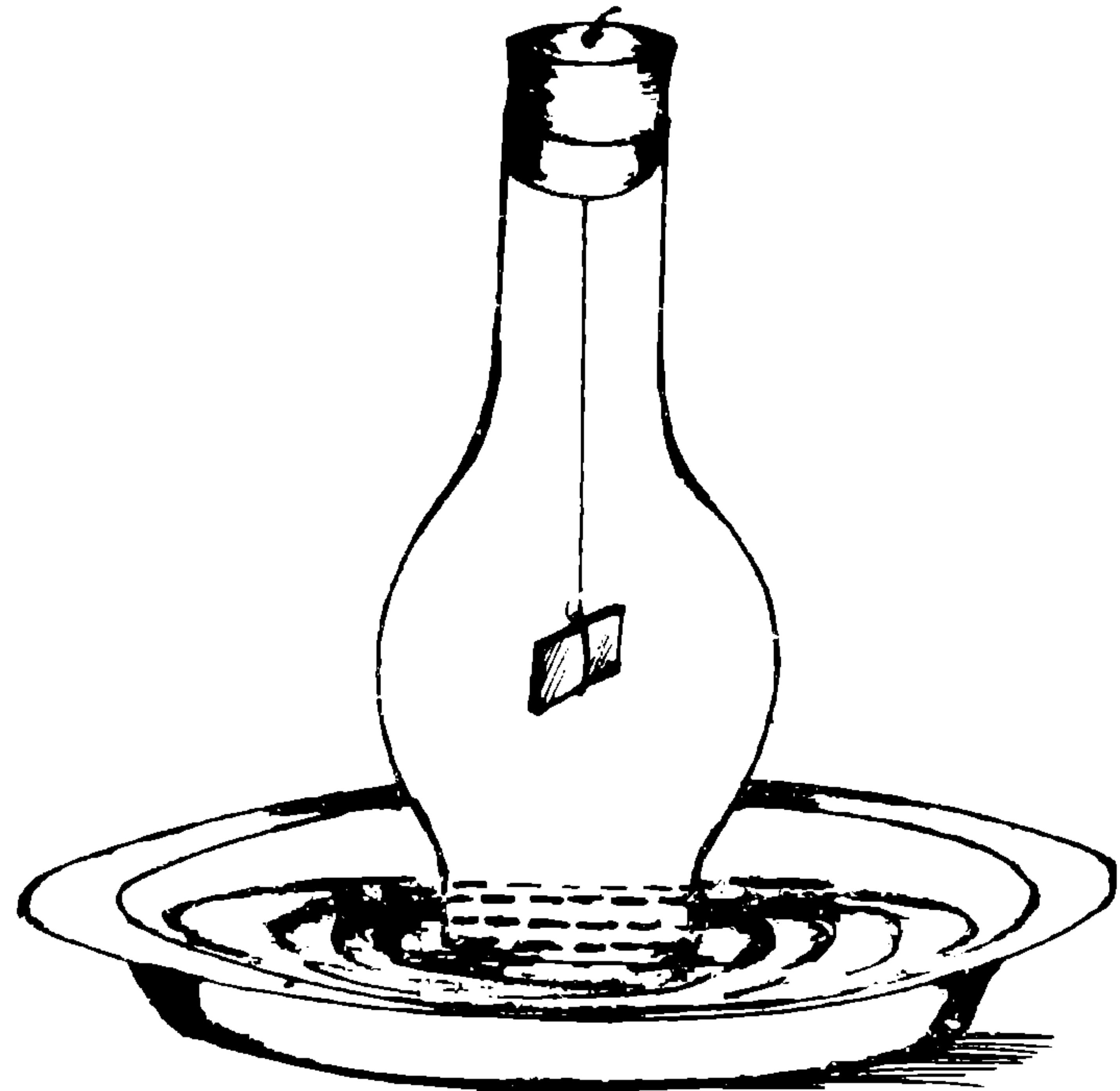
- 1) ಅಗಲವಾದ ತಟ್ಟೆ - ಅದರಲ್ಲಿ $\frac{2}{3}$ ಭಾಗದಮ್ಮು ನೀರು.
- 2) ಚಿಮಣಿ ದೀಪದ ಮೇಲಿನ ಗಾಜು.
- 3) ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಧರ್ಮಕೋಲ್ ಚೂರು (ಟಿಪಿ ಹಾಗೂ ರೇಡಿಯೋ, ಪಿಸ್ ಕ್ರೀಮ್ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ, ದೊರಕುತ್ತದೆ). 4) ದಾರ.
- 5) ಚಿಮಣಿ ಶೂರಬಹುದಾದಂಥ ಒಂದು ಮೆದು ಕಬ್ಬಿಣಾದ ತಗಡು. 6) ಮೇಣ. 7) ಸೂಜಿ.

ವಿಧಾನ: ಅಗಲವಾದ ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ $\frac{2}{3}$ ಭಾಗದಮ್ಮು ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಗಾಜನ ಚಿಮಣಿ ಯನ್ನು ಆ ತಟ್ಟೆಯ ಮಧ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿಡಿ. ಧರ್ಮಕೋಲ್ ಚೂರು ಚಿಮಣಿಯ ಮೇಲ್ವಿಗಕ್ಕೆ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಕೂರುವಂತೆ ಬ್ಲೈಡಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಿ. ಈ ಧರ್ಮಕೋಲ್ ಬಿರಡೆಯ ಮಧ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೂಜಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ದಾರವನ್ನು ಪೂರ್ಣಿಸಿ, ಬಿರಡೆಯಿಂದ ಹೊರಬಂದ ದಾರಕ್ಕೆ ಮೆದು ಕಬ್ಬಿಣಾದ ತಗಡನ್ನು ಕಟ್ಟಿ. ಮೆದು ಕಬ್ಬಿಣಾದ ತಗಡು ನೀರಿಗೆ ತಗಲದಂತೆ ಚಿಮಣಿಯ ಒಳಗಡೆ ಇಳಿ ಬಿಡಿ. ಹೆಚ್ಚಿನ ದಾರವನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎಳೆದು ಧರ್ಮಕೋಲ್ ಬಿರಡೆಯನ್ನು ಭದ್ರಮಾಡಿ. ಗಳಿ ಸೋರದಂತೆ ಬಿರಡೆಯಲ್ಲಿ ದಾರವಿರುವ ಭಾಗಕ್ಕೂ ಬಿರಡೆ ಮತ್ತು ಗಾಜಿನ ಮಧ್ಯದ ಅವಕಾಶಕ್ಕೂ ಮೇಣ ಬಳಸಿ ಭದ್ರಪಡಿಸಿ. ತಟ್ಟೆಯ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟ ಚಿಮಣಿಯ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟ ಒಂದೇ ಇರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ.

ಚಿತ್ರ 1 : ತಟ್ಟೆ, ಗಾಜು, ಧರ್ಮಕೋಲ್

- ಈಶ್ವರೀ ಕುಮಾರ್. ಎಂ.ಎಸ್.

ಚಿತ್ರ 2 : ನೇತಾಡಿಸಿದ ತಗಡು

ಸುಮಾರು ಹದಿನ್ಯೇದು ದಿನಗಳ ಅನಂತರ ಕಬ್ಬಿಣಾದ ತಗಡಿಗೆ ತುಕ್ಕ ಹಿಡಿದಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಹಾಗೂ ಚಿಮಣಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟದ ಪರಿಕೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಹೀಗೇಕೆ?

ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಇವು.

- 1) ಕಬ್ಬಿಣಕ್ಕೆ ತುಕ್ಕ ಹಿಡಿಯಲು ಯಾವ ಯಾವ ಅಂತರಗಳು ಕಾರಣವಾದವು? ಕಬ್ಬಿಣ ತಗಡಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಗಳಿ ಹಾಗೂ ಗಳಿಯಲ್ಲಿ ತೇವಾಂಶ.
- 2) ನೀರಿನ ಮಟ್ಟ ಪರಲು ಕಾರಣವೇನು? ತುಕ್ಕ ಎಂದರೇನು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಿಗುವ ಉತ್ತರವೇ ಇದಕ್ಕೂ ಉತ್ತರ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ತುಕ್ಕ ಎಂಬುದು ಕಬ್ಬಿಣಾದ ಆಕ್ಷಿಡ್. ಗಳಿಯಲ್ಲಿನ ಆಕ್ಷಿಡನನ್ನು ನೀರಿನ ತೇವಾಂಶದ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕಬ್ಬಿಣಾದ ಆಕ್ಷಿಡ್ ಆಯಿತು. ಆಗ ಆಕ್ಷಿಡನ್ನಿನ ಕೊರತೆಯಿಂದ ನೀರಿನ ಮೇಲ್ವಿದರದಲ್ಲಿ ಗಳಿಯ ಒತ್ತುಡ ಕಡಮೇಯಾಯಿತು. ಒತ್ತುಡವನ್ನು ಸಮಗೊಳಿಸಲು ತಟ್ಟೆಯ ನೀರು ಚಿಮಣಿಯ ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿತು. ●

— ಎಸ್.ಡಿ. ಅಕಂತೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿ

ವಿಟಮಿನ್‌ ಕುಟುಂಬ

ನಾವು ಸೇವಿಸುವ ಆಹಾರ ವಿಟಮಿನ್
 ಭರಿತವಾಗಿರಬೇಕು. ಅದಲ್ಲಿವಾದರೆ ವಿಟಮಿನನ್ನು
 ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ದೇಹಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣವಿಷಯಿಕವಾಗಿ ತ್ವರಿತ
 ರೂಪದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಿ ಕೊರತೆಯಿಂದ ನಾನಾ ಬಗೆಯ
 ರೋಗಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ವಿಟಮಿನ್‌ಗಳು ಸಸ್ಯಮೂಲದ
 ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಣಿ ಮೂಲದ ಎರಡೂ ಆಹಾರಗಳಲ್ಲಿ
 ಇರುತ್ತವೆ.

ದಿನನಿತ್ಯದ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ವಿಟಮಿನ್‌ಗಳು ಇರುತ್ತವೆ.
ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ವಿಟಮಿನ್‌ಗಳು ಒಂದೇ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ
ದೊರೆಯವಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕರಣೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ
ಕೆಲವು ವಿಟಮಿನ್‌ಗಳು ನಾಶವಾಗುತ್ತವೆ.

ವಿಟಮನ್ ಕೊರತೆಗೊಯ್ದು ಇಗಳು

- 1) ಅಕಾರ ಸೇವನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತ.
 - 2) ಖ್ಯಾಪನ್‌ಗಾಗಿ ಅನುಸರಿಸುವ ಉಟ್ಟಿ ಪದ್ದತಿ.
 - 3) ಸುರಖಾನ, ಮನೋದೊಂಬಳ್ಳಿ.
 - 4) ದೀಕ್ಷಾಕಾಲ ಅಕಾರದ ಶೇಖರಣೆ.
 - 5) ಅಕಾರವನ್ನು ಯುಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿದುವುದು.
 - 6) ಸೇವಿಸಿದ ಅಕಾರ ರಕ್ತಗತವಾಗದೇ ಇರುವುದು.
 - 7) ದೇಹದಲ್ಲಿ ಅದಾಗಲೇ ಇರುವ ದೋಗ್ಗಳು.
 - 8) ಅಜ್ಞಾನ, ಬಡತನ.

1920ರಲ್ಲಿ ಲಂಡನ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಕಾಲೇಜಿನ ಸರ್ಕಾರಿ ಡ್ರಮಂಡ್ ವಿಟಮಿನ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಂದು ಕರೆದು ಎ,ಬಿ,ಸಿ,ಡಿ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದರು. ಅವುಗಳ ನೈಜ ರಾಸಾಯನಿಕ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ತಿಳಿದ ಅನಂತರ ಸಂವಾದಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಇಡಬೇಕೆಂದೂ ಅವರು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಎ,ಡಿ,ಇ,ಕೆ ವಿಟಮಿನ್‌ಗಳು ಕೊಬ್ಬಿನಲ್ಲೂ ಬಿ,ಸಿ ವಿಟಮಿನ್‌ಗಳು ನೀರಿನಲ್ಲೂ ಕರಗಬಲ್ಲವು.

ವಿಟಮಿನ್ 'ಎ': 1920ರಲ್ಲಿ ಇದರ
ಅವಿಷ್ಯಾರವಾಯಿತು. ವಿಟಮಿನ್ 'ಎ' ಒಮ್ಮೆ ಮತ್ತು
ಮೇಲು ಪೂರೆಗಳ ಅಭಿವಧನಗೆ ಬೇಕು. ಮಗು
ಬೀಳಿಯುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದು ಬಹಳ ಉಗತ್ತು. ವಿಟಮಿನ್ 'ಎ'
ಎ ಯಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಹದಲ್ಲಿ

ವಿಟ್‌ವಿನ್‌ ಸಂಶೋಧನೆಗಾಗಿ 1937ರಲ್ಲಿ
ನೊಬೆಲ್‌ ಪಾರಿಶೋಷಿಕ ಪದ್ದತಿ ಹಂಗರಿ ಸಂಚಾರ
ಆಲ್‌ಟ್ರೆಕ್‌ ಜೆಂಟ್‌ ಗ್ನೋರ್ಚ್

ಕೊರತೆ ಉಂಟಾದಾಗ ಇದು ಯಕ್ಕಿತ್ತಿನಿಂದ
ಪೂರ್ವಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಕೊರತೆಯಿಂದ
ಮೇಲುಪೂರೆ ಗಡಸಾಗಿ ನಾಲಿಗೆ, ಗಂಟಲು, ಶ್ವಾಸನಾಳ,
ಕೆಣ್ಣು, ಮೂತ್ರಮಾರ್ಗಗಳ ಸಹಜಸ್ಥಿ
ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅತೀವ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಕೆಣ್ಣುಗುಡ್ಡು
ಶಿಧಿಲಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಪರಿಣಾಮ ಮಬ್ಬು ಬೆಳೆಕಿನಲ್ಲಿ
ವಸ್ತುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ರಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಳೆಕಿನ ತೀವ್ರತೆ
ಹೆಚ್ಚಾದಾಗ ಕೆಣ್ಣುಗೆ ಹೊಂದಾಗೆಕಾ ಶಕ್ತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.
ರಾತ್ರಿ ಮರುಡೂ ಬರಬಹುದು.

ಮಿನುಗಳಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ರಾಡ್, ಹ್ಯಾಲಿಬಿಟ್
ಹಾಸೋ ಶಾರ್ಫ್‌ಗಳ ಯಕ್ಕತ್ತು, ಹಾಲು, ಹಾಲಿನ
ಉತ್ಪನ್ನಗಳು, ಮೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿನ ಹಳದಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು
ಕ್ವಾರೆಟೆನಂತಿರುವ ಕೆಂಪ್ ತರಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಸೋ
ಸೊಪ್ಪುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಟಮಿನ್ 'e' ದುರಿಯತ್ತದ್ದ. ಆಹಾರ
ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಗಳಿ, ಬೀಳಕು ಮತ್ತು
ಶಾಖಾದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟರೆ ವಿಟಮಿನ್ 'e' ನಾಶವಾಗುತ್ತದ್ದ.

1922ರಲ್ಲಿ ಇದರ ಅವಿಷ್ಯಾರ. ವಿಟಮಿನ್ 'ಡಿ' ಕೊರತೆಯಿಂದ ಮೆದುಮೂಳೆ, (ಹಕ್ಕಿಕಡಪು ಅಥವಾ ರಿಕೆಟ್ಸ್ ರೋಗ) ಬರುವುದು.

ವಿಟಮಿನ್ 'ಡಿ' ದೇಹದಲ್ಲಿ ಶೈಶಿರವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ದೇಹಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದಷ್ಟು 'ಡಿ' ಅಂಶವಳ್ಳ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಪೂರ್ವಸಬಹುದು. ದೇಹವನ್ನು ಬಿಸಿಲಿಗೊಡ್ಡಿ ರಿಕೆಟ್ಸ್ ರೋಗವನ್ನು ತಡೆಯಬಹುದು.

ವಿಟಮಿನ್ 'ಡಿ' ಕಾಡಾಲಿವರ್‌ ಎಣ್ಣೆ, ಮೊಟ್ಟೆ, ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ವಿಟಮಿನ್ 'ಎ' ಇದು ಟೋಕೋಫೆರಾಲ್ ಎಂಬ ಹಳದಿ ವಸ್ತು. ಮೊದ್ದವರಿಗಿಂತ ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಗಿ ಇದರ ಕೊರತೆ ಹೆಚ್ಚು ಟಿಸ್ಟು ಅಥವಾ ಉತ್ತರಕದ ಅರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಇದು ಬೇಕು. ವಿಟಮಿನ್ 'ಎ' ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಉಳಿದು ಕಾಯ್ನಿವ್‌ಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವಿಟಮಿನ್ 'ಇ' ಸಹಕಾರಿ. ರಕ್ತ ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟುವುದನ್ನು ವಿಟಮಿನ್ 'ಇ' ತಪ್ಪಿಸುತ್ತದೆಂದು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಬಟಾಣೆ, ಗೋಧಿ ಮೊಳಕೆ, ಮೊಟ್ಟೆಯ ಹಳದಿ, ಹಾಲು, ಬೆಣ್ಣೆ ಮುಂತಾದ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಟೋಕೋಫೆರಾಲ್ ಇದೆ.

ವಿಟಮಿನ್ 'ಕೆ' 1955ರಲ್ಲಿ ಡ್ಯಾಮ್ ಎಂಬ ವಿಚ್ಛಾನಿ ಇಂತಹ ವಿಟಮಿನ್ ಒಂದು ಇರಬಹುದೆಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿದರು. ಸಸ್ಯಜನ್ಯ ಆಹಾರ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ದೊರಕುವುದು. ಮಿನುಗಳ ಮೂಳೆಗಳಿಂದಲೂ ಇದನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ವಿಟಮಿನ್ 'ಕೆ'ಯಿಂದ ಪಿತ್ತರಸ ಹಾಗೂ ಪಿತ್ತರಸ ಲವಣಗಳು ರಕ್ತಗತವಾಗುವುವು. ಶಾಖ, ಆಕ್ಸಿಡನ್ ಮತ್ತು ತೇವಾಂಶಗಳಿಂದ ಇದು ಹೆಚ್ಚು ನಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ವಿಟಮಿನ್ 'ಬಿ': ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಒಟ್ಟಾಗಿದ್ದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಗುವ ಅನೇಕ ವಿಟಮಿನ್‌ಗಳು ಈ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿವೆ. ಈ ಗುಂಪಿನ ಸಮಸ್ತ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳೂ ಸಸ್ಯ, ಪ್ರಾಣಿ, ಸೂಕ್ಷ್ಮದೀವಿಗಳ ಕೋಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಇರುತ್ತವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಿಟಮಿನ್ 'ಬಿ' ಗುಂಪಿನ ಎಲ್ಲಾ ವಿಟಮಿನ್‌ಗಳು ನೈಟ್ರೋಜನ್‌ಯುಕ್ತ ಸಂಯುಕ್ತಗಳು. ಘಯಾಮಿನ್,

ರೈಬೋಪ್ಲೇವಿನ್, ಪಿರಿಡಾಕ್ಸಿನ್, ಸೈಯನೋಕೊಬಾಲಮಿನ್, ನಿಕೋಟಿನಿಕ್ ಆಮ್ಲ, ಪ್ರಾನ್‌ಟೋಫಿನಿಕ್ ಆಮ್ಲ, ಬಯೋಟಿನುಗಳಲ್ಲದೆ ಈ ಗುಂಪಿಗೆ ಇನ್‌ಸಿಟಾಲ್ ಕೋಲಿನ್, ಪ್ರಾರ್ಥಾ ಆಮ್ಲನೋಬೆನ್‌ಟೋಯಿಕ್ ಆಮ್ಲಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಘಯಾಮಿನ್ ಅಥವಾ 'ಬಿ':

ಘಯಾಮಿನ್ ಕೊರತೆಯಿಂದ 'ಬೆರಿಬೆರಿ' ರೋಗ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಹದಿಂದ ಕಾರ್ಬನ್ ಡಯಾಕ್ಸೈಡನ್ನು ಹೊರಹಾಕಲು ಘಯಾಮಿನ್ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು. ದೇಹದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ, ಹಸಿವು ಕಾಣಲು, ಆಹಾರ ಜೀರ್ಣವಾಗಲು ಮತ್ತು ಅರೋಗ್ಯಕರವಾದ ನರಮಂಡಲ ರಕ್ತಕ್ಷಣೆಗೆ ಇದು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಘಯಾಮಿನ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮದ್ದಸಾರದಲ್ಲಿ ಕರಗುತ್ತದೆ. ಆಹಾರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಕಾಲ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನೆನೆಹಾಕಿ ತೊಳಿಯುವುದರಿಂದ, ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬೇಯಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ನೀರನ್ನು ಬಿಸಾಡುವುದರಿಂದ, ಅಡುಗೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆಸೋಡಾ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ, ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚುಕಾಲ ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಶೀತಾಗಾರದಲ್ಲಿಡುವುದರಿಂದ ಇದು ನಾಶವಾಗುವುದು. ಘಯಾಮಿನ್ ತೆನೆಧಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವಿದಳಧಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಾದಾಮಿಗಳಂತಹ ಬೀಜಗಳಲ್ಲಿ, ಹಸಿರು ಸೊಪ್ಪುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪಾಣೀಮೂಲ ಆಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವುದು.

ರೈಬೋಪ್ಲೇವಿನ್ ಅಥವಾ 'ಬಿ':

ಇದು ರೈಬೋನ್ ಎಂಬ ಬದು ಕಾರ್ಬನ್ ಆಣುಗಳ ಸಕ್ಕರೆ ಮತ್ತು ನೈಟ್ರೋಜನ್‌ಯುಕ್ತವಾದ ಪ್ಲೇವಿನ್ ಎಂಬ ವಸ್ತುವಿನಿಂದ ಉಂಟಾದ ಸಂಯುಕ್ತ.

ಅರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಕಣ್ಣಗಳಿಗೆ, ಉತ್ತರವನ್ನರುಚನೆಗೆ ಮತ್ತಿತರ ಶರೀರದ ಕ್ರಯೆಗಳಿಗೆ ಇದರ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ರೈಬೋಪ್ಲೇವಿನ್ ಕೊರತೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣರಿ, ಕಣ್ಣ ಕಡಿತ, ಕಣ್ಣ ನೋವು, ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಯುವುದು, ತುಟಿ ಬಿರಿತ, ನಾಲಗೆ ಕೆಂಪಾಗುವುದು, ತುಟಿ ಹಾಗೂ ಮೂಗಿನ ಸುತ್ತ ಚರ್ಮದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಂತೆ.

ರೈಬೋಪ್ಲೇವಿನ್ ಯೀಸ್‌ಪ್ರೆ, ಎಳೀಯ ತರಕಾರಿ, ಹಾಲು, ಮೊಟ್ಟೆ, ಯಕ್ಕತ್ತು, ಬೇಯಿಸದಿರುವ ಕೋಳಿ - ಹಂಡಿಮಾಂಸಗಳಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಹಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಲ್ಲ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ರೈಬೋಪ್ಲೇವಿನ್ ದೊರೆಯುವುದು.

ವಿಟಮಿನ್ ಬೀ ಅಥವಾ ಓರಿಡಾಕ್ಸಿನ್ ಮತ್ತು ವಿಟಮಿನ್ ಬಿ¹² ಅಥವಾ ಸೈಯಾನೋ ಕೊಬ್ಲಿಮಿನ್ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಅನ್ವಯಿಸಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಫೋಟೋ ಶಾಸ್ತ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರವಾದ ನೀತಿಗಳನ್ನು

ಇದನ್ನು ನಿಕೋಟಿನ್‌ನಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲು ನಿಯಾಸಿನ್ ಎಂದು ಕರೆದರು. ಸಕ್ಕರೆ ಮತ್ತು ಅಮ್ಯುನೋ ಆಮ್ಲಗಳು ದೇಹದಲ್ಲಿ ರಕ್ತಗತವಾಗಲು ನಿಯಾಸಿನ್ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ನಿಯಾಸಿನ್ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಪೆಲ್ಲಾಗ್ (ಭೇದ, ಹಾವಿನ ಪೋರೆಯಂತಿರುವ ಕೆಂಪಾದ ಚರ್ಮ, ಹಾಗೂ ಚಿತ್ತವಿಕಲ್ಪಗಳು) ಖಿನ್ನತೆ ಮತ್ತು ನರಜ್ಞಲನ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾಂಸ, ಹಸಿರು ತರಕಾರಿ ಬೀಜಗಳ ಹಾಗೂ ಧಾನ್ಯಗಳ ಹೊರಪದರಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯಾಸಿನ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಪೂಲಾಸಿನ್:

1938ರಲ್ಲಿ ಇದರ ಆವಿಷ್ಣಾರವಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಕರುಳಿನಲ್ಲಿರುವ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾಗಳು ಇವನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತವೆ. ಇದು ಸಹ 'ಬಿ' ಗುಂಟಿಗೆ ಸೇರಿದೆ. ಪೂಲಾಸಿನ್ ಕೊರತೆಯಿಂದ ನಾಲಿಗೆ ಹಣ್ಣು, ಭೇದ ಮತ್ತು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಅನಿಮಿಯಾ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಲಿವರ್, ಯೀಸ್‌ಪ್ರೆ, ಹಸಿರು ತರಕಾರಿಗಳು, ಬೀನ್‌ಪ್ರೆ, ಬಾಳಿಹಣ್ಣು, ಅಣಬೆ ಮತ್ತು ಸೋಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಪೂಲಾಸಿನ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ.

ವಿಟಮಿನ್‌ಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಬೇಕು. ಹಾಗೆಂದು ಅವುಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಅಥವಾ ದೋಸು ಕೇವಲ ಏಲಿಗ್‌ಮಾ ಅಥವಾ ಮೈಕ್ರೋಗ್‌ಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ. ಎ, ಡಿ, ಬೀಗಳು ಮೈಕ್ರೋಗ್‌ಗ್‌ಮಾಗಳಲ್ಲಾದರೆ ಇ, ಸಿ, ಬಿ೧, ಬುಗಳು ಏಲಿಗ್‌ಮಾಗಳಲ್ಲಿ.

ಯಕ್ಕತ್ತು ವಿಟಮಿನ್‌ಗಳ ಉಗಾಣ; ಮೆದುಳು ಅವುಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಯಿಸುವ ಅಂಗ. ತನ್ನ ಕೋಶಗಳ ಜೀವಕ್ಯಾಯಿಗೆ ವಿಟಮಿನುಗಳನ್ನು ಕೋಂಡಿಕರಿಸುವ ಮೆದುಳನ ಶಯಿ ಸಂಕ್ರಾವಾದದ್ದು.

ಇದರ ಆವಿಷ್ಣಾರ

ಅದರ ಆವಿಷ್ಣಾರ 1933ರಲ್ಲಿ. ಇದು ತಿಳಿ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದ ಎಣ್ಣೆಯಂತಹ ವಸ್ತು. ಇದು ಸಕ್ಕರೆ, ಕೊಬ್ಬು ಮತ್ತು ಪ್ರೋಟೀನುಗಳು ಬೇಣಾವಾಗಿ ರಕ್ತಗತವಾಗುವಿಕೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದರ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಬಳಲಿಕೆ, ಉದರದಲ್ಲಿ ಅಸ್ವಾಸ್ಪ್ರೆ, ವಾಕರಿಕೆಯಂಥ ತೊಂದರೆಗಳು ಬರಬಹುದು. ಇದರ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಹೊದಲು ಚೆಳ್ಳಗಾಗಬಹುದೆಂಬ ಗುಮಾನಿಯೂ ಇದೆ.

ಇದನ್ನು ಕಾಂಪಿಟೆಕ್ಸ್

1916ರಲ್ಲಿ ಇದರ ಆವಿಷ್ಣಾರವಾಯಿತು. ಸಹ ಕಿಣ್ಣಗಳ ರಚನೆ, ಮೇದೋ ಆಮ್ಲ ಮತ್ತು ಅಮ್ಯುನೋ ಆಮ್ಲಗಳ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಬೇಣ ಶಯೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರ ಕೊರತೆಯಿಂದ ನಿಸ್ತೇಜತೆ, ಹಸಿವೆಯಿಲ್ಲದಿರುವುದು, ಒಕರಿಕೆ, ಖಿನ್ನತೆ, ಸ್ವಾಯುಗಳಲ್ಲಿ ನೋವು, ಚರ್ಮದ ಜ್ಞಾಲತ, ಅನ್ವಯಿಯಾ ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಕಾಕಂಬಿ, ಯೀಸ್‌ಪ್ರೆ, ಹಾಲು ಮತ್ತು ಮೊಟ್ಟೆಯ ಹಳದಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇದು ದೊರೆಯುವುದು.

ವಿಟಮಿನ್ ಬೀ ಅಥವಾ ಆಷಾರ್ಟ್ರಿಕ್ ಆಮ್ಲ:

ಡಾಕ್ಟರ್ ಆಲ್ಫ್ರೆಡ್ ಗ್ರೌಗ್ರೆ 1928ರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ರಾಸಾಯನಿಕವಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿದರು. ವಿಟಮಿನ್ 'ಸಿ' ಕೊರತೆಯಿಂದ 'ಸ್ವೇವ್' ರೋಗ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲಸ್ಟ್, ಮ್ಯಾಕ್ ಕ್ರಿಸ್ಟೀಲುಗಳ ನೋವು, ಒಸಡುಗಳ ನೋವು, ಉತ್ತರ, ರಕ್ತಸ್ವಾವ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಾ ಸಹ ಶೈಶವದ ಸ್ವೇವ್ ರೋಗ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ವಿಟಮಿನ್ 'ಸಿ' ರಕ್ತದಲ್ಲಿನ 'ಕೊಲೆಸ್ಪ್ರಾಲ್' ಅಂಶವನ್ನು ಕಡವೆ ಮಾಡುವುದು. ಶಾಖಾದಿಂದ ವಿಟಮಿನ್ 'ಸಿ' ನಾಶವಾಗುವುದು. ಇದು ಕಿತ್ತಳೆ, ನಿಂಬೆ, ಚಕೋತೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಿಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಕೊತ್ತಂಬರಿ ಸೊಷ್ಟು, ಆಲೂಗಡ್ಡೆ, ಹಸಿತರಕಾರಿಗಳಲ್ಲಾ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ.

ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ವಿಟಮಿನ್ 'ಸಿ' ಅಥವಾ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಕಾರಣ ಅದರ ಸೇವನೆ ಸುಲಭಕರ. ●

- 1 : ವಿಶ್ವಕರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಒಂದು ಅಸಾಧಾರಣ ಫಾಟನೆಯನ್ನು ಕೋಲಾರದ ಗಣಯಲ್ಲಿ ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲಾಗಿದೆ. ವಿಶ್ವಕರಣದಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣಕ್ಕಿಂತಲೂ ಭಾರದ ನ್ಯಾಕ್ಷಲ್ಯಸ್‌ಗಳಿರುವುದನ್ನು ಈ ವೀಕ್ಷಣೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
- 2 : ಮಿಂಟರ್ ರೇಡಿಯೋತರಂಗಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ದೃತ್ಯ ದೂರದರ್ಶಕ ಒಂದನ್ನು ಪ್ರಕ್ರಿಯಿಂದ 80 ಕಿಮೀ ದೂರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಿಂಟರ್ ಮತ್ತು ಡೆಸಿಮಿಂಟರ್ ನೀಳದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಖಗೋಲ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಇದು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದೆ.
- 10 : ಈ ಬಾರಿಯ ಮಾನ್ಯನಿನ ಕ್ರಮಾಗತ ನಡೆಯಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆ 172.2 ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್‌ಗಳಿಗೆ ಏರುವ ಅಂದಾಜಿದೆ.
- 11 : ಬಾಲದಿಂದ ಶಿರದವರೆಗೆ ಏರಡು ಮಿಂಟರ್ ಉದ್ದೇಶಿಸುವ ಚರಿತ್ರಪೂರ್ವ ಕಾಲದ ಸರೀಸ್ಯಪದ ಕಂಕಾಲ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಪ್ರಾಣಹಿತ ನದಿ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ದೊರಕಿದೆ. ಪ್ರಾಣಹಿತ — ಗೋದಾವರಿಯ ಉಪನದಿ.
- 12 : ಬಾಲು ಬಾಲಚಂದ್ರನ್ ಅಮೇರಿಕದ ಆಗ್ನೇಯ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಲೆಂಬೋರೆಟರಿಯ ಸಿರಾಮಿಕ್ ತಜ್ಜ್ಞ. ಅಧಿಕ ತಾಪದ ಅಧಿವಾಹಕ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮೆತೆಯನ್ನು ನಿಡಬಲ್ಲ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಇವರು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ವಾಟಿಂಗ್‌ಅಪನ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಪತ್ರಿಕೆ ವರದಿ ಮಾಡಿದೆ. ಬೆಳ್ಳಿಯನ್ನು ಅಧಿವಾಹಕ ಸಂಯುಕ್ತ ದೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ ಮಾಡಿದ ಪೇಸ್‌ನ್ನು ಕಾಯಿಸಿ ಅಧ್ಯ ಸೇವೆ ಅಗಲದ ಲಾಡಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಳ್ಳಿಯ ಸೇರ್ವಿಸೆಯಿಂದ ವಾಹಕತೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಇಳಿತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.
- 18 : ಜ್ಯೋಗಾಮ ಬೈಕೋಲೋರೇಟ್ ಎಂಬ ಕೀಟ ಪಾಥ್ಯೇನಿಯಮಿಗೆ ಜ್ಯೋವಿಕ ವೈರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಕೇತಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸುಲ್ತಾನಪಾಳ್, ಬೈರಸಂದ್ರ, ಮುನಿರದ್ದಿಪಾಳ್, ನಾಗವರ, ಚೋಳನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ, ಅಮೃತ

- ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಥ್ಯೇನಿಯಮ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾಷಿರುವುದಕ್ಕೆ ಜ್ಯೋಗಾಮದ ಪ್ರಭಾವವೇ ಕಾರಣವೆಂದು ಸಂಸ್ಕೇತ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.
- 21 : ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿ ಮತ್ತು ರೊಮೊಟೆಕ್ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸ್ಥಾನಾಂತರಿಸಲಾಗುವುದು.
 - * ಸುಮಾರು ಏಳುಸಾವಿರ ಚದರ ಕಿಮೀ ವಿಸ್ತಾರಕ್ಕೆ ಹರಡಿರುವ 15 ಗುಲ್ಫ್‌ತ್ರಾಂಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂಡಮಾನ್-ನಿಕೋಬಾರ್, ಕೃಷ್ಣಾನದಿ ಅಳಿವೆ, ಗೋದಾವರಿ ಮುಖಿ ಭೂಮಿ, ಮಹಾನದಿ ಮುಖಿ ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಸುಂದರಬನಗಳು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿವೆ.
 - 22 : ಅಸ್ವರ್ ಗಿಲಸ್ ಫ್ಲೈವೆಸ್ ಬ್ಯಾಕ್ಟ್ರಿಯರು ಹೊಸ ಪ್ರಭೇದವನ್ನು ಮದ್ವಾಸಿನ ತೊಗಲು ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಕೇತಲ್ಲಿ ಅಭಿವರ್ಥಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತೊಗಲನ್ನು ವಿಕೇಳಿಸಲು ಅಥವಾ ತೊಗಲನಿಂದ ಹೂದಲು ತೆಗೆಯಲು ಈ ಬ್ಯಾಕ್ಟ್ರಿಯರು ಉಪಯುಕ್ತ. ಸದ್ಯ ವಿಕೇಳಿಕರಣಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಸಲ್ಪ್ಯೂಡ್ ಉಪಚಾರ ಮಲಿನಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.
 - 28 : ವಾಧಾರದಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ಇನ್‌ಟಿ ಟ್ರೋಟ್ ಆಫ್ ಮೆಡಿಕ್‌ ಸ್ಟೇನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಅಹಮೃದಾಬಾದಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಾಡಿಲ್ಲ ಲೆಂಬೋರೆಟರ್‌ ಸಹಯೋಗದಿಂದ ಆನೆಕಾಲುರೋಗದ ಸುಲಭ ಪತ್ರೆಗಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಾ ಕಿಟ್ ಒಂದು ತಯಾರಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎನ್‌ಜ್ಯೋಮ್ ಆಧರಿತ ಆಂಟಜೆನ್‌ನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮೊದಲು ಆನೆಕಾಲು ರೋಗದ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಪತ್ರೆಗಾಗಿ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ, ಮತ್ತು ಮುಂಜಾನೆ 2 ಗಂಟೆ ಮಧ್ಯ ರಕ್ತ ಮಾದರಿ ತೆಗೆದು ಪರೀಕ್ಷೆಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇಂಥ ಇಡೀ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ 6 - 7 ಗಂಟೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇರೀಗ ತಯಾರಿಸಲಾದ ಥಿಲಾಟೆಸ್‌ ಎಂಬ ಕಿಟ್‌ನಿಂದ 2 ಗಂಟೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರೋಗ ಪತ್ರೆ ಮಾಡಬಹುದು. ದೇಶದಲ್ಲಿ 16 ಮಿಲಿಯನ್ ಜನ ಆನೆಕಾಲು ರೋಗಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ; 22 ಮಿಲಿಯನ್ ಮಂದಿ ಆನೆಕಾಲು ರೋಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಹೈಲೇರಿಯದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಯ ವಾಹಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ●

ನಂದಿಚೆಟ್ಟಿದಲ್ಲಿ ಎವರೆಸ್‌ ಕ್ರತೆ

ಎವರೆಸ್‌ಗೂ ನಂದಿಚೆಟ್ಟಿಕ್ಕೂ ಒಂದು ಸಂಬಂಧ

— ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟ

ನಾಡಿಗಲ್ಲ ಸರಬರಾಜಾಗುವ ವಿದ್ಯುತ್ ಶಾತ್ಮಾದಿಸುವ ಪುಟ್ಟಿ ಉರು ಶಿಂಘಾಪುರ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಹಿರಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅಂದು ತುಂಬ ಸಂಭರು. ನಂದಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಒಂದು ವಾರದ ಪರ್ವತಾರೋಹಣ ತರಬೇತಿ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಶಾಲೆಯ ಇಪ್ಪತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ತಂಡವೊಂದು ಹೊರಟಿತ್ತು. ತಂಡದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ಮಹಡೇವ ಮಾಸ್ತರರು. ಶಿಂಘಾಪುರದಿಂದ ನಂದಿಗೆ 140 ಕಿ.ಮೀ. ಮುಂಜಾನೆ ಐದು ಗಂಟೆಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಆರಂಭಿಸಿದ ತಂಡದ ವ್ಯಾನು ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಗಂಟೆಗೆ ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಮುಟ್ಟಿತ್ತು. ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ನಂದಿಯ ಚೆಟ್ಟಿಗಳ ಸಾಲು ಕಾಣಿಸಿತ್ತು.

ಆಶೋಕ :— ಅಗೋ ನೋಡಿ. ನಂದಿ ಚೆಟ್ಟಿ ಬಂದೇ ಬಿಟ್ಟಿತ್ತು.

ಮಾಸ್ತರರು :— ಮಕ್ಕಳೇ ಈಗ ನಿಮಗೆ ಕಾಣುವುದು ಚೆಟ್ಟಿಗಳ ಸಾಲು ಮಾತ್ರ. ನಂದಿಯ ಶಿಖರ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಆನಂದ :— ಸರ್, ಈ ಚೆಟ್ಟಿಗಳು ಅವೇನೂ ಎತ್ತರ ಇರುವ ಹಾಗೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ?

ಮಾಸ್ತರರು :— ಹೌದು ಚೆಟ್ಟಿದ ಬುಡಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗಲೇ ಅದರ ಎತ್ತರ ಶಿಳಿಯುವುದು. ನೋಡೋಣ, ನೀವೆಲ್ಲಾ ಹೇಗೆ ಹತ್ತುವಿರೆಂದು. ಈಗ ನಾವು ಮುದ್ದೇನಹಳ್ಳಿಯ ಬಳಿಗೆ ಬಂದೇವು ಇನ್ನೊಂದು ಐದು ಕಿ.ಮೀ. ಹೋದರೆ ನಂದಿ ಗಾಮ ಸೇರುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಾಲ್ತಾಡಿಗೆ.

ಜಯಾ :— ಸರ್, ಮುದ್ದೇನಹಳ್ಳಿ ಸರ್. ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಹುಟ್ಟಿದೂರು ಅಲ್ಲವೇ?

ಮಾಸ್ತರರು :— ಹೌದು, ಹೌದು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸರ್.ಎಂ.ವಿ. ಮನೆ ನೋಡೋಣ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ವಾರಕ ಭವನ ಇದೆ. ಇಗೋ ಬಂದೇ ಬಿಟ್ಟಿತ್ತು.

(ಮುದ್ದೇನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್.ಎಂ.ವಿ. ಯವರ ಮನೆಯ ಬಳಿ)

ಮುರಳಿ :— ಇಲ್ಲಿಂದ ನಂದಿಯ ದೃಶ್ಯ ನೋಡಿ ಸರ್, ಎಷ್ಟು ಸೋಗಸಾಗಿದೆ!

ಮಾಸ್ತರರು :— ಹೌದು ಮುರಳಿ, ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರ್.ಎಂ.ವಿ. ಯವರು ಈ ಜಗಲಿಯಲ್ಲಿ ಓಡಾಡಿ ದಿನಾಲೂ ಈ ಸುಂದರ ದೃಶ್ಯ ಸವಿದಿರಬೇಕು. ಆಗಲೇ ಚೆಟ್ಟಿದಮ್ಮೆ ಎತ್ತರಕ್ಕೇರುವ ಆವರ ದೃಢ ಸಂಕಲ್ಪ ಕೃಗೊಂಡಿರಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಸ್ವಾರಕ ಭವನ ಎಲ್ಲರೂ ನೋಡಿದಿರಷ್ಟೇ. ಇನ್ನು ಹೊರಡೋಣ.

ಪ್ರಶಾಂತ :— ಓಹೋ ಈ ಬೋಡ್‌ ನೋಡಿ. ನಂದಿ ಗಾಮ ಬಂದೇ ಬಿಟ್ಟಿತ್ತು.

ಮಾಸ್ತರರು :— ಎಲ್ಲರೂ ಇಳಿಯಿರಿ. ಸಾಮಾನು ಸರಂಜಾಮು ಹೆಗಲಿಗೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ತಲಿಗೆ ಟೋಪಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಿ. ಈ ಮೆಟ್ಟಲುಗಳನ್ನೇರಿ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ. ಇಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಶ್ವಾಸಿ ಪಡೆಯೋಣ. ನಾಳೀಯಿಂದ ಕಡಿದಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಏರುವ ವಿಧಾನ ಕಲಿಯುವಿರಂತೆ.

ಮಾಧವ :— ಅದೇಕೆ ಸರ್? ನಾವು ಇಂದೇ ಚೇಕಾದರೆ ಆ ಅಭಾಸಕ್ಕೆ ತಯಾರು.

ಮಾಸ್ತರರು :- ಬೇಡ. ಬೇಡ. ಪ್ರಯಾಣದ ದೇಸೆಯಿಂದ ೯೦ದು ನೀವೆಲ್ಲರೂ ದಣಿದಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವುದೇ ಆದರೂ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿಯೇ ಕಲಿಯ ಬೇಕು. ಆಗ ಗುರಿ ಸಾಧನೆ ಸಲೀಸು. ಸತತ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ನೀವು ನಂದಿ ಬೆಟ್ಟವನ್ನಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ; ಎವರೆಸ್ಟ್ ಶಿಶಿರವನ್ನಾದರೂ ಹತ್ತು ಬಲ್ಲಿರಿ.

ಅಶೋಕ :- ಸರ್, ಎವರೆಸ್ಟ್ ಶಿಶಿರಕ್ಕೆ ಆ ಹೆಸರು ಏಕೆ ಬಂತು?

ಜಯಾ :- ಅಮ್ಮೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇನೋ ದಡ್. ಎವರೆಸ್ಟ್ ಶಿಶಿರ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅತಿ ಎತ್ತರವಾದ ಶಿಶಿರ. ಆದಕ್ಕೆ ಆ ಹೆಸರು ಬಂತು. (ಮುಕ್ಕಳಿಲ್ಲರೂ ನಕ್ಕರು. ಜಯಾ ಪೆಚ್ಚಿದಳು)

ಮಾಸ್ತರರು :- ಜಯಾ ಭಾಗಶಃ ನಿಜ. ಎವರೆಸ್ಟ್ ಶಿಶಿರ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೀ ಅತೀ ಎತ್ತರವಾದದ್ದು ಅದರ ಎತ್ತರ ಸುಮಾರು ೪೮೦೦ ಮೊಟರ್. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಎವರೆಸ್ಟ್ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದದ್ದು ಬೇರೆ ಕಾರಣದಿಂದ. ೧೮೬೫ರಲ್ಲಿ ಈ ನಾಮಕರಣ ಆಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅದನ್ನು ಹದಿನ್ಯೇದನೆಯ ಶಿಶಿರವೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಜಯಾ :- ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಎವರೆಸ್ಟ್ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬರಲು ಕಾರಣ?

ಮಾಸ್ತರರು :- ಜಾಜ್ರ್ ಎವರೆಸ್ಟ್ ಭಾರತದಲ್ಲಿದ್ದ ಓರ್ವ ಸುಪ್ರಸಿದ್ದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ವೇಯರ್ ಜನರಲ್. ಅವನು ನಡೆಸಿದ ಮೋಜಣಿ ಕಾರ್ಯ ಬಲು ಮಹತ್ವದ್ದು. ಇದನ್ನು ಮನಗಂಡ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ದೊರೆಗಳು ಹಿಮಾಲಯದ

ಉನ್ನತ ಶಿಶಿರಕ್ಕೆ ಆವನ ಹೆಸರನ್ನೇ ಇಟ್ಟರು.

ಮೋಹನ :- ಸರ್, ಜಾಜ್ರ್ ಎವರೆಸ್ಟ್ ಹಿಮಾಲಯದ ಸುತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮೋಜಣಿ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸಿದ್ದಾನೆಯೇ?

ಮಾಸ್ತರರು :- ಹೌದು ಮೋಹನ್. ಜಾಜ್ರ್ ಎವರೆಸ್ಟ್ ಹಿಮಾಲಯ ಪ್ರದೇಶದ ಮೋಜಣಿ ನಡೆಸಿದವರಲ್ಲಿ ಮೋದಲಿಗ. ೧೮೧೪ರಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದ ಜಾಜ್ರ್ ಎವರೆಸ್ಟ್ ವಿಲಿಯಂ ಲ್ಯಾಂಬ್ವನ್ ಎಂಬಾತನ ಸಹಾಯಕನಾಗಿ ಮೋಜಣಿ ಕೆಲಸ ಪೂರಂಭಿಸಿದ. ಬಳಿಕ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸತ್ತೊಡಗಿದ. ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿಯ ಅಧಿಪತ್ಯದ ಸರಹದ್ದು ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲ ಅದು. ಗಡಿರೇಖೆಗಳ ಬಗೆಗಿನ ನಿಶಿರ ಮಾಹಿತಿ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ಆಗ ಬಹಳ ಮಹತ್ವದಾಗಿತ್ತು: ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭೂಪಟ ರಚನೆಯ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಧಾನಗಳ ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಕುರಿತು ಅವನು ಬರೆದ ಪ್ರಬಂಧಗಳು ಇಂಗ್ಲಿಂಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡವು. ಜಾಜ್ರ್ ಎವರೆಸ್ಟ್ ಪ್ರತಿಭೀಯನ್ನು ಕಂಡ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ದೊರೆಗಳು ಮೋಜಣಿ ನಡೆಸಲು ಅವನು ಕೋರಿದ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸಿದರು. ಅಂಡ್ರೂಸ್‌ಎಟ್ ಎಂಬ ಸಮಭ್ರ ಸಹಾಯಕ ದೊರೆತ. ರೆನಿ, ವಿಲ್ರೋಕ್, ಆಲಿವರ್, ಮಫ್ರ್ ಮತ್ತು ಆರ್ಮಸ್‌ನ್ಯಾಂಗ್ ಎಂಬ ಮೋಜಣಿದಾರರ ತಂಡವೇ ಎವರೆಸ್ಟ್‌ನ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಯಿತು. ದೊಡ್ಡ ಧಿಯೋಮೋಲ್ಯೇಟ್, ಹೀಲಿಯೋ ಟ್ರೋಪ್, ರೀವರ್‌ರೇಟರಿ ದೀಪ

ಮುಂತಾದ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಉಪಕರಣ ಗಳನ್ನು ಎವರೆಸ್‌ ಇಂಗ್ಲಿಂಡಿ ನಿಂದಲೇ ತರಿಸಿಕೊಂಡ. ಅಂತಹ ನವೀನ ಮೋಜಣಿ ಉಪಕರಣವನ್ನು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ್ದು ಅದೇ ಮೊದಲು.

ಮೂತ್ರಿ : :- ಸರ್, ಎವರೆಸ್‌ ಸಂಗಾತಿಗಳಲ್ಲರೂ ಬೃಟಿಷರೇ ಆಗಿದ್ದರೇ? ಮೋಜಣಿ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸುವುದು ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರಲೇ ಇಲ್ಲವೇ?

ಮಾಸ್ತರರು : :- ಹಾಗೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಎವರೆಸ್‌ನ ಸಂಗಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಭಾರತೀಯರೂ ಇದ್ದರು. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಮೋಹಿನಿ ಹುಸೇನ್ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ. ಮೋಜಣಿ ಉಪಕರಣವನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಮೋಹಿನಿ ಸಿದ್ದ ಹಸ್ತ. ಮೋಹಿನಿ ತುಂಬಾ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂಪ್ರತಿಭೀ ಉಳ್ಳವನೆಂದು ಎವರೆಸ್‌ ಅವನನ್ನು ಬಹುವಾಗಿ ಪ್ರಶಂಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಎವರೆಸ್‌ನ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಭಾರತೀಯ ಒಡನಾಡಿ ರಾಧಾನಾಥ್ (1813 – 1870). ಈತನ ಅಸಾಧಾರಣ ಗಳಿತ ಪ್ರತಿಭೀಯನ್ನು ಎವರೆಸ್‌ ತುಂಬಾ ಮೆಚ್ಚಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ‘ಈ ಯುವಕ ಯಾವುದೇ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಮಿದಳನ್ನು ಮೀರಿಸಬಲ್ಲ! ’ ಇದು ಸಿಕ್ಕಾದರ್ಜನ ಕುರಿತಾಗಿ ಎವರೆಸ್‌ನ ಪ್ರಶಂಸೆಯ ನುಡಿ.

ರಾಣಿ : :- ಸರ್, ಸರ್, ಜಾಜ್‌ ಎವರೆಸ್‌ ನಂದಿಬೆಟ್ಟುಕ್ಕೂ ಬಂದಿದ್ದನೇ?

ಮೋಹನ : :- ಹೌದು, ಹೌದು. ಬಂದಿದ್ದು. ಈಗಲೂ ಆವನು ಆಲ್ರೈಯೇ ಇದ್ದಾನೆ. (ಎಲ್ಲರೂ ನಕ್ಕರು)

ಮಾಸ್ತರರು : :- ಯಾಕೆ ನಗುತ್ತಿರೆ? ಟಿಪ್ಪುವಿನ ಕಾಲಾನಂತರ ನಂದಿಬೆಟ್ಟುವನ್ನು ಕೈವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಬೃಟಿಷರು ಅದನ್ನು ಗಿರಿಧಾಮವಾಗಿ ಬಳಸಿದರು. ಜಾಜ್‌ ಎವರೆಸ್‌ ಹೃದರಾಬಾದಿನ ನಿಜಾಮನ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಗಡಿರೇಖೆಯ ಮೋಜಣಿ ನಡೆಸಿದ್ದ. ದೇಕ್ಕನ್ ಪೀರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇಂದಿನ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದ ಸಾಗರದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಎವರೆಸ್‌ ಕೈಗೊಂಡ ಮೋಜಣಿ ಕಾರ್ಯದ ವಿವರಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಇಂದು ಬಳಸುವ ಭಾರತದ ಭೂಪಟ ರಚನೆಗೆ ಜಾಜ್‌ ಎವರೆಸ್‌ ಮತ್ತು ಅವನ ಸಂಗಡಿಗರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಕೊಡುಗೆ ಆಪಾರ. ಆಮ್ಮೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತ್ರಿಭುಜ ಮಾಪಕ ಮೋಜಣಿ ಕಾರ್ಯ ಆರಂಭಿಸಿದ ಕೇತ್ತಿ ಜಾಜ್‌ ಎವರೆಸ್‌ಗೆ ಸಲ್ಲಿತ್ತದೆ.

ಅಶೋಕ : :- ಸರ್, ಆಲ್ರೈ ನೋಡಿ. ಆ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ ಕಟ್ಟಡ ಯಾವುದು?

ಮಾಸ್ತರರು : :- ಓಹೋ, ನಾವು ಬೆಟ್ಟುದ ತುದಿಗೆ ಬಂದೇ ಬಿಟ್ಟೆವು. ಅದೇ ಟಿಪ್ಪುವಿನ ಚೀಸಿಗೆ ಬಂಗಲೆ.

ಅನಂದ : :- ನಮಗೆಲ್ಲ ಜಾಜ್‌ ಎವರೆಸ್‌ನ ಕತೆ ಕೇಳುತ್ತಾ ಬೆಟ್ಟ ಹತ್ತಿದ ಶ್ರಮವೇ ತಿಳಿಯಲ್ಲ.

ಎಲ್ಲರೂ : :- ಹೌದು, ಹೌದು. ಶ್ರಮವೇ ತಿಳಿಯಲ್ಲ. ●

ಪ್ರತ್ಯೇ - ಉತ್ತರ

1. ಹೋವರ್ ಕಾಫ್ರೆ - ಏನು ಏಕೇಷ? ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನದ ಆಸನಗಳಿವೆ? ಎಷ್ಟು ಟನ್ ಸಾಮಾನು ಹಾಕಬಹುದು? ಅದರ ವೇಗ ಎಷ್ಟು? ಮಾಲಿನ್ಯವಿದೆಯೇ? ಎಲ್ಲ ವಿವರ ಕೊಡಿ.

ಪ.ಎಸ್. ಮಹೇಶ್. ಪಂಚನಹಳ್ಳಿ

ನೀರು, ಹಿಮ, ನೆಲ, ಜೋಗು ಪ್ರದೇಶ - ಹೀಗೆ ಯಾವುದೇ ಸಾಂದ್ರ ವೇತ್ತೆ ಇರುವೆಡೆ ಪ್ರಯಾಣಿಸಬಹುದಾದ ವಾಹನವೇ ಹೋವರ್ ಕಾಫ್ರೆ (ಅಥವಾ ವಾಯು ದಿಂಬು ವಾಹನ ಅಥವಾ ತಳ ಪರಿಣಾಮ ಯಂತೆ ಅಥವಾ ಹೈಡ್ರೋಸಿಸ್‌ಮರ್). ವಾಹನದ ಕೆಳಗೆ ಸ್ವಷ್ಟಿಸಲಾಗವ ವಾಯು ದಿಂಬಿನ ಮೇಲೆ ಈ ವಾಹನ ಚಲಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಗಳಿ ದಿಂಬು ಚದರ ಮಿಟರಿಗೆ 200 - 400 ಕ.ಗಾ.ಮ್ ತೂಕದ ಒತ್ತಡ ದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಬಲ ಘ್ರಾನಾನಿಂದ ಗಳಿಯನ್ನು ತಳ್ಳಿ ಇಂಥ ವಾಯು ದಿಂಬನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬಹುದು. ಮುಂಚಲನೇಗಾಗಿ ಪ್ರೋಪೆಲರುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇಂಥ ವೋದಲ ವಾಹನ 1959ರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಆರಂಭಿಸಿತು. ಇಂಥ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಗಾತ್ರದ ವಾಹನದ ತೂಕ ಸುಮಾರು 8 ಟನ್ (8 ಸಾವಿರ ಕ.ಗಾ.ಮ್). ಇದರಲ್ಲಿ 15 ಜನ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಅಥವಾ ಸುಮಾರು 3 ಟನ್ ಸಾಮಾನನ್ನು ಸಾಗಿಸಬಹುದು. ಗಂಟೆಗೆ 100 ಕಿ.ಮೀ. ವೇಗದಲ್ಲಿ ಅಡೆತಡೆ ಇಲ್ಲದೆ ಮೇಲ್ತೆಯಿಂದ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಮಿಟರ್ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಸಾಗಬಲ್ಲದು.

ಚಕ್ರಗಳಿಲ್ಲದಿರುವುದು, ಕಡಮೇ ಫ್ರೆಂಕ್‌ಎ ಕಾರಣದಿಂದ ಸಿಗುವ ಅಧಿಕ ವೇಗ, ಮೇಲ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಸಮತೆ ಇದ್ದರೂ ತೊಂದರೆಯಾಗದಿರುವುದು - ಈ ವಾಹನದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳು. ಸ್ವರ್ತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು, ವಾಯುಬಲದಿಂದಲೇ ಚಲನ ದಿಶೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು, ತಗಲುವ ಅಧಿಕ ಖಚು - ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವವರು ಹಾಗೂ ತಯಾರಕರು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾದಂಥ ವಿಚಾರಗಳು. ಮಾಲಿನ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇತರ ವಾಹನಗಳಿಗಿಂತ ಇದು ಹೆಚ್ಚು ಕೆಡಕು ತರಲಾರದು.

2. ಚಲಿಸುವ ಘಾನಿನ ಬ್ಲೈಡುಗಳು ಸಮಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಒಕ್ಕ ಕೊಳಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಗಳು ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣವೇನು?

ಎಂ. ಬೆನ್ನಕೇಶವ. ಬಿ.ದುರ್ಗ ಹೋಳಲಕೆರೆ

ವೇಂಳಿನ ಎರಡು ವಿದ್ಯಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೆ ಇಂದಿಯಗಳ ಪ್ರಧಕ್ಕರಣ ಸಾಮಧ್ಯದ ಮಿತಿಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಬ್ಲೈಡುಗಳು ಒಂದರ ಅನಂತರ ಒಂದಾಗಿ ನಿಶ್ಚಿತ ಆವೃತ್ತಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೃಷ್ಟಿರೇಖೆಯನ್ನು ದಾಟುತ್ತಿದ್ದರೆ ಎರಡು ಬ್ಲೈಡುಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಕಾಣುವುದಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣು ಅಶಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಿ ಭಲ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಸಿನಿಮಾ, ಟಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ತತ್ವವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಚಲನೆಯ ಭ್ರಮೆಯನ್ನು ಮಟ್ಟಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಚಿಕ್ಕ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿ ಬಲು ಬೇಗನೆ ಕೆವಿಯನ್ನು ಹಾದು ಹೋಗಬಲ್ಲದು. ಧ್ವನಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವುದರ ಮಧ್ಯ ಇರುವ ಕಾಲಾವಧಿ ಅತ್ಯಲ್ಪವಾದರೆ ಅವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲು ಸುಲಭವಾಗದು.

3. ಹುಟ್ಟು ನಾಯಿ ಕಡಿದ ಮನುಷ್ಯನು ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಖವನ್ನು ತೋರಿಸಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ತೋರಿಸಿದರೆ ಹುಟ್ಟು ನಾಯಿಯಂತೆ ಆಗುತ್ತಾರಂತೆ, ನಿಜವಾ?

ಡಿ. ಶಿವಮೂರ್ತಿ. ಮಂಟಪಾರಿ

ಹುಟ್ಟು ನಾಯಿ ಕಡಿದು ರೇಬೀನ್ ಸೋಂಕಿದ ವೃಕ್ಷೀಯ ಮನಸ್ಸು ಸ್ತುಮಿತದಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ವೃಕ್ಷೀಗಳಿಗೆ ಜಲಭಯವಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀರು ಕಂಡಾಗ ಉದಿಕ್ತರಾಗಬಹುದು. ಬೆಳಕನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡ ನೀರನ್ನು ಭದ್ರನಿಸುವುದರಿಂದ - ಅಂದರೆ ನೀರಿನಭ್ರಮೆಯನ್ನು ನೀಡಬಹುದಾದ್ದರಿಂದ - ನೀವು ಹೇಳಿದ ವರ್ತನೆ ಇರಬಹುದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾನಸಿಕ ಸಮತೋಲ ತಪ್ಪಿಸುವುದೇ ಕಾರಣ. ಬೇರೆ ಯಾವುದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಯೋಚಿಸದೆ - ಅಂದರೆ ಕನ್ನಡ, ನೀರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಲೆ ಕೆಡಿಸದೆ - ಡಾಕ್ಟರನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಕಂಡು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆಯಬೇಕಾದುದು ಮುಶ್ಚಿ. ●

* * * * *

ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ಪ್ರಸ್ತುತಗಳು

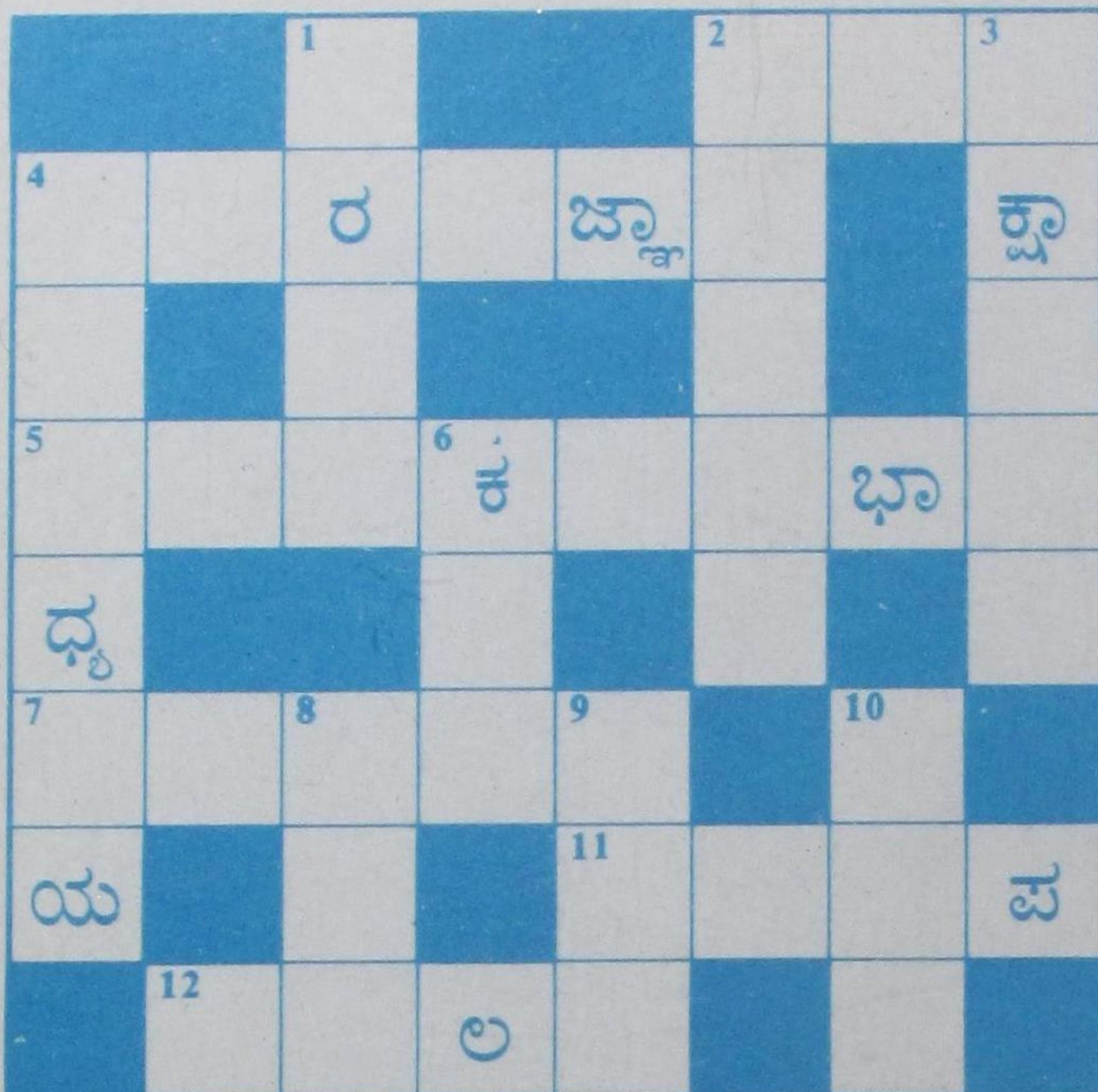
1. ಮಣ್ಣ ಮತ್ತು ಬೀಳ	3-50	22. ಹೊ ಟು ಬಿಲ್‌ ಎ ಟೆಲಿಸ್‌ಮೋಫ್
2. ಕಾಂತಗಳು	2-50	(೩೦ಗ್ಲಿಫ್)
3. ವಿಜ್ಞಾನ ಬರವಣಿಗೆ ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು	6-00	23. ಕ್ಲಾಸ್ಟರ್‌, ನೆಬ್ಯುಲಾ ಅಂಡ್‌ ಗ್ಲಾಸ್‌ (೩೦ಗ್ಲಿಫ್)
* 4. ಪರಿಸರ ದರ್ಶನ	3-50	24. ಪರಿಸರ ಅಳಿವು ಉಳಿವು ನಮ್ಮ ಆಯ್ದು
5. ಬೃಹತ್ ಗುಪ್ತ	3-25	* 25. ನೀನೂ ರಾಕೇಟ್ ಹಾರಿಸು
6. ವರಾಹಮಿಹಿರ	3-25	* 26. ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸು
7. ರಸದೂತಗಳು	2-25	* 27. ಪರಿಸರ
8. ಛೈಪಧ ಮತ್ತು ನಾವು	2-50	* 28. ಪರಿಸರ ಮಲಿನತೆ
9. ಮೇಘನಾದ ಸಹಾ	2-75	* 29. ದೇವರು, ದೈವ ಮೈಮೆಲೆ ಬರುವುವೆ?
10. ನಿಸರ್ಗ, ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ	5-00	* 30. ಭಾನಾಮತಿ
* 11. ಅರವತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಭಾಗ - 1	3-00	* 31. ನಿಮ್ಮ ಹಲ್ಲು
12. ಅರವತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಭಾಗ - 2	2-50	* 32. ಸರ್.ಎಂ.ಎ.ರವರ ಸಾಧನೆಗಳು
13. ವಿಜ್ಞಾನ ಕಲಾ ಜಾಥಾ	2-00	* 33. ಲೇಸರ್
14. ಇಪ್ಪತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು	3-50	* 34. ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ದಾರಿ
15. ವ್ಯಾಜ್ಯಾನಿಕ ಮನೋಭಾವ	6-00	* 35. ನಕ್ಕತ್‌ಗುಂಪುಗಳು, ನೀಹಾರಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ಲಾಸ್‌ಗಳು
16. ಆಕಾಶ ಏರ್ಕಣಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ	4-00	* 36. ಸೌರಶಕ್ತಿ
17. ದೂರದರ್ಶಕ ಮಾಡಿ ನೋಡು	5-00	37. ಏನೋದ ಗಣತ
18. ನೀನೇ ಮಾಡಿ ನೋಡು	6-00	38. ನಲವತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು
19. ಆಟ ಪಾಠದಲ್ಲಿ	5-00	39. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಜಾಥಾ
20. ಅಂತರಿಕ್ಷಯಾನ ಏಕೆ, ಹೇಗೆ?	10-00	
21. ಎ ಗೃಹ ಟು ದಿ ನೈಟ್ ಸ್ಟ್ರೋ (೩೦ಗ್ಲಿಫ್)	8-00	

* ಪ್ರತಿಗಳು ಮುಗಿದಿರುತ್ತವೆ.

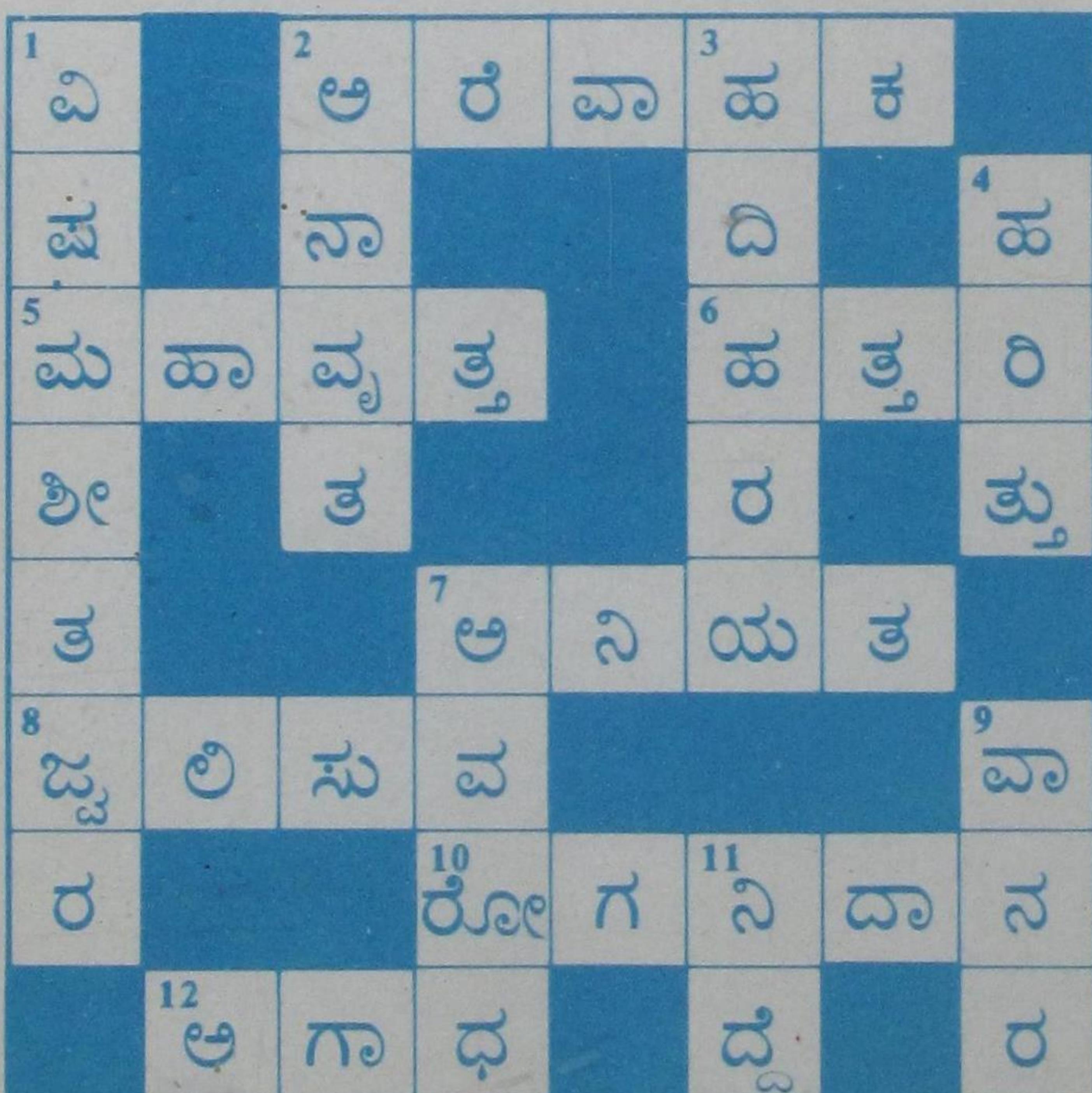
ವಿ.ಎಂ. ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ಪ್ರಸ್ತುತಗಳನ್ನು ಏ.ಪಿ.ಪಿ. ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಸ್ತುತಗಳ ಹಣವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಎಂ.ಬಿ. ಅಧವಾ ಡಿ.ಡಿ. ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ.

* * * * *

ವಿಜ್ಞಾನ ಚಕ್ರಬಂಧ

ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯ ಚಕ್ರಬಂಧಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ

ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಿವರಗಳನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು
ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಖಾಲಿಬಿಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭತ್ತಿಸಿದ್ದಾಗಿ.

ಎದೆಂದ ಬಳಕ್ಕೆ

2. ನಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ; ಹಸುವಿನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕಿವೇ.
4. ವೈದ್ಯನಿಗೆ ಇದರ ಬಗೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ತೀಳಿವಳಿಕೆ ಇರಬೇಕು.
5. ಜನರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು 'ಬಾಲವಿಜ್ಞಾನ'ದ ಧೈಯ.
7. ಇದರಿಂದ ಹೊರಡುವ ಅಲೆಗಳ ತರಂಗ ದೂರ ಕೆಡಮೇ.
11. ಚಿನ್ನ, ಬೆಳ್ಳಿ ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಲೋಹಗಳು ಮಾತ್ರ ನಿಸಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ.
12. ಗಣಿತ ಕಲಿಯುವ ಮಗು ಮೊದಲು ಇದನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕಾಗುವುದು.

ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ

1. ವಾಯು ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ತೇಲಾಡುತ್ತಿರುವ ಇವು ಕಾಮನ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದು.
2. ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪದವೀಧರರು ಪರಿಸರ್ವಿಕಾರ ಹಿಪಾರ್ಕಿಟಿಸ್ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ; "ಇದರ ನಿವಾರಣೆಯೇ ನನ್ನ ಗುರಿ" ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.
3. ಆಮೆಯ ಚಿಪ್ಪಿನ ಪಾತ್ರ.
4. ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಇದರ ಮಾಹಿತಿ 'ಸುಶೃತ ಸಂಹಿತೆ' ಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ.
6. ಪರಮಾಣುವಿನ ಕಲ್ಪನೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸಿದ್ದ ಈತನ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.
8. ಮಹಾಶ್ವನ ನಕ್ಷತ್ರ ಪುಂಜದಲ್ಲಿದೆ.
9. ಹೀಗೆ ಚಲಿಸುವ ನ್ಯಾಟ್ರಾನುಗಳು ಯುರೇನಿಯಮ್ ಪರಮಾಣು ಬೀಜವನ್ನು ಇಬ್ಬಾಗ ಮಾಡುವ ಸಂಭವ ಹೆಚ್ಚು.
10. ಬೆಳಕಿನ _____ ದ ಬಗೆಗೆ ನ್ಯಾಟನ್ ಮತ್ತು ಹೆಗನ್‌ರಿಗೆ ಭಿನ್ನಭಿಪ್ರಾಯವಿತ್ತು.